

872.6044

๙๖(๒.๐)

๘.๒๖

๗.๖๖๖

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดตัวสะกด ไม่ตรงมาตรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ช่วงชั้นที่ 2)
โรงเรียนวรรณวิทย์

งานวิจัย

ของ

ชุตีมา จิตรบุรณ์

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ. 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และ ปถ. 693

การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤษภาคม 2548

๑๖๖๖

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดตัวสะกด ไม่ตรงมาตรา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ช่วงชั้นที่ 2)
โรงเรียนวรรณวิทย์

บทคัดย่อ
ของ
ชุดิมา จิตรบูรณ์

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ. 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และ ปถ. 693
การวิจัยทางการประถมศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโท
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พฤษภาคม 2548

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุด ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวรรณวิทย์ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 10 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม แบบทดสอบท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม รวม 5 ฉบับ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีก 1 ฉบับ

ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ทั้ง 5 เล่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E_1 / E_2 = 82.00 - 89.67 / 87.60$) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

THE CONSTRUCTION OF THE LITERARY MINITEXT IN THAI
FOR PRATHOMAUKSA IV

AN ABSTRACT
BY
CHUTIMA JIITTRABOON

This research is a part of education in EL. 692 and EL. 693
For the Master Degree Programme
At Srinakarinwirot University
May 2005

The purpose of this study was to construct and test its efficiency of the literary minitexts for Thai language skill course for Prathom Suksa IV. The subjects comprised 30 Prathom Suksa IV students, second semester of 2005 year in Wannawit School. Through Simple random sampling. FIVE minitexts in Thai for Prathom Suksa IV were constructed according of their process and principle and then were taught with the subject for 10 sections with 50 minutes in each section. The instruments used included, lesson plan of minitexts, ending-chapter's test of 5 minitexts with efficiency criteria of E_1/E_2 (80/80)

The results revealed that 5 minitexts in Thai Prathom Suksa IV got efficiency according to the criteria (80/80) and they could be used in accompany with Thai Language skill course for Prathom Suksa IV.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณางานวิจัยฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบ

_____ นอ. _____ ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีชันหมาก)

(อาจารย์ ทศนา ทองภักดี)

ประกาศคุณูปการ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีขันหมาก ประธานควบคุมงานวิจัย และอาจารย์ทัศนาก ทองภักดี กรรมการควบคุมงานวิจัย ที่กรุณาประสิทธิประสาทความรู้ทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆเป็นอย่างดี ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของรายงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน ภูมิใจที่ได้มาเป็นลูกศิษย์ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ หทัย ดันหยง ผู้ริเริ่มงานวิจัยเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในการวิจัยครั้งนี้ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ อาจารย์เรืองรัชนี้ คำแย้ม อาจารย์สุทธิสินี ยืนซ้อน และอาจารย์เสงี่ยม แสงโชติ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ หม่อมราชวงศ์รุจิสมร สุขสวัสดิ์ ครูใหญ่โรงเรียนวรรณวิทย์ และอาจารย์วิไล พุ่มผาสุข อาจารย์จำเนียร จินจันทร์ ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการทดลอง และสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากรายงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อเสาร์ บุระวงษ์ คุณแม่ทองสา บุระวงษ์ ที่ท่านเป็นผู้อบรมสั่งสอนส่งเสริมให้ความรู้ทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยจนสามารถประสบผลสำเร็จในการศึกษา

ชุตินา จิตรบุรณ

สารบัญ

บทที่	หน้าที่
1. บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมาย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	8
การทดสอบประสิทธิภาพสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	16
ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน.....	24
เอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	34
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพประสิทธิภาพสื่อแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	41
การดำเนินการทดลอง.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้าที่
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	52
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	52
วิธีดำเนินการทดลอง.....	53
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	53
อภิปรายผล.....	54
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบหลังบทเรียน.....	64
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหลังบทเรียน.....	66
ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	67
ประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	61
ภาคผนวก ข	72
แผนการสอน	
แบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	
ภาคผนวก ค.....	109
แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม	
ภาคผนวก ง	
ประมวลภาพการทดลองของกลุ่มทดลอง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม.....	42
2. แสดงคะแนนที่ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม ทั้ง 5 เล่ม.....	44
3. แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรง มาตราตามเกณฑ์ 80/80.....	46
4. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังบทเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 1 เรื่องเมฆน้อยหลงทาง.....	56
5. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังบทเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 2 เรื่องสามผู้วิเศษ.....	56
6. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังบทเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 3 เรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา.....	57
7. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังบทเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 4 เรื่องผิ้วอันธพาล.....	57
8. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบหลังบทเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเล่มที่ 5 เรื่องลูกกตัญญู.....	58
9. ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	59

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1. แผนภูมิโครงสร้างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	10
2. แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	12
3. แสดงขั้นตอนการลำดับเรื่อง.....	14
4. แผนภูมิแสดงการรับภาษา.....	20
5. แผนภูมิแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่ป้อนเข้า (Input)กับ การรับของสมองมนุษย์จะเกิดการผลิต(Output).....	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือใช้สื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน และใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความชื่นชม ชาบซึ่ง และภูมิใจในภาษาไทย (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : 2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย)

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่างๆ อีกมากมาย โดยที่การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้และคุณธรรม โดยจัดกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นการสอนโดยการบรรยายหรือการใช้หนังสือเพียงเล่มเดียวไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายตามที่คาดหวังไว้ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : 137 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

การสอนภาษาไทยนั้น สื่อการเรียนการสอนที่ถือว่าเป็นสื่อกลไกขั้นพื้นฐานคือสื่อหนังสือเรียน หลักสูตรแกนกลาง ของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้หนังสือเรียนที่ใช้อยู่โดยทั่วไปมักมีข้อจำกัดหลายอย่างเช่น มักทำเป็นแกนกลางใช้เรียนทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจงกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นหนังสือที่เน้นการอ่าน และแม้ว่าจะมีบทอ่านแต่ก็แยกสอนเป็นส่วนๆกับการเขียน ยิ่งไปกว่านั้นก็มีการบรรจุเนื้อหาตัวอักษรไว้นานแน่นไม่น่าสนใจ เรื่องราวไม่สอดคล้องกับวัยของเด็ก ในหนึ่งเล่มแบ่งย่อยเป็นหลายบทแต่ละบทก็แยกเป็นส่วนๆ มักจะทำหนังสือเป็นเล่มใหญ่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติและความสนใจของเด็ก เด็กจะชอบอะไรที่เป็นเบ็ดเสร็จในเล่มเดียวกัน จึงทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่พึงปรารถนา ซึ่งสอดคล้องกับ สนั่น มีชันหมาก. (2532 : 482 - 483) ที่กล่าวถึงปัญหาของสื่อประเภทแบบเรียนว่า การใช้สื่อแบบเรียนเล่มเดียวสำหรับหน่วยหนึ่งๆ ไม่สามารถจะสื่อความรู้ครอบคลุมความคิดรวบยอดและจุดประสงค์ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ และการใช้สื่อแบบเรียนมักจะมีปัญหาไม่สามารถสื่อการเรียนรู้ได้ตรงกับความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอนภาคปฏิบัติจริงในห้องเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเหมาะสำหรับเป็นสื่อกลไกในการเรียนการสอนทุกระดับชั้นทุกวิชา เพราะว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีคุณสมบัติเอื้อต่อการเรียนการสอนโดยตรง กล่าวคือ เป็นหนังสือสร้างขึ้นตามความคิดรวบยอดเพื่อตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ มีลักษณะเป็นวรรณกรรมทำให้ผู้เรียน ได้รับความสนุกสนาน

จากการอ่าน กระตือรือร้นในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น จึงเป็นสื่อที่ใช้หนังสือเรียนตามประกาศคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เป็นสื่อที่สร้างโดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ความคิดรวบยอด (Concept) และยังสร้างบรรยากาศในการเรียนของนักเรียนให้น่าสนใจและผู้เรียนมีส่วนร่วมได้พัฒนาตามศักยภาพของตน อีกทั้งยังเป็นสื่อถ่ายโยงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนของหลักสูตรได้ หทัย ดันหยง (2532 :120)

ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนเรื่องมาตราตัวสะกดที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกชั้นและไม่จำกัดวิชา เช่นเดียวกับ หทัย ดันหยง (2532 : 125) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษาโดยใช้การสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

และ ปริญญาลักษณ์ พิลากุล (2535 : 59) ได้ทำการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนด้วยสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับหนังสือเรียนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังมีผลการวิจัยที่สนับสนุนงานวิจัยอื่นอีกเช่น

ทัศนีย์ โชติพิณพิพงศ์ (2535 : 80 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน จำนวน 52 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และความสนใจในการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีต่อมา สุชาติ จันทรแพง (2536 : 81 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการคูณ การหารวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 4 สังกัดเทศบาลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการสอนส่งเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการคูณ การหาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และสูงกว่าคะแนนที่ได้ก่อนการสอนส่งเสริม

ซึ่งสอดคล้องกับ อารีรัตน์ ดอกสี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม การเขียนบทร้อยกรอง เรื่องกาพย์ยานี 11 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มภาษาไทย เรื่องการเขียนกาพย์ยานี 11 ได้

และในปีต่อมา ธัญสุดา จิรจิตตยากร (2542 : 58) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดมาตราตัวสะกด แต่ละเล่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดได้

ซึ่งสอดคล้องกับ มงกุฎเพชร แห่งภูเขียว (2545 : 52) ได้ศึกษาสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปได้

และในปีเดียวกัน สุทธิสินี ยืนซ้อน (2545 :63) ได้ศึกษาการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดอักษรนำ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชุดอักษรนำได้

เช่นเดียวกับ อรรัตน์ รัตนสกุล (2546 : 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเขียนเรื่องและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรื่อง ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มากกว่านักเรียนที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีเดียวกัน เรืองรัชนี้ คำแยม (2546 :38) ได้ศึกษาการสร้างสื่อบทเรียนอัตลักษณ์ วิชาภาษาไทย เรื่องสระเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

จากผลการวิจัยที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อที่ทรงคุณค่าต่อการเรียนการสอนครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชุดตัวละครที่ไม่ตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแม้ว่าจะมีผู้สร้างมาตราตัวละครมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นเรื่องง่าย ๆ ผู้วิจัยพบว่าการสอนเรื่องมาตราตัวละครไม่ตรงมาตรานั้น เป็นเรื่องที่กำลังประสบปัญหาและยากในการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ เพราะวิชาภาษาไทยมีโครงสร้างเนื้อหาและหลักการใช้ภาษาที่ซับซ้อนยากต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียนโดยเฉพาะเรื่องการอ่านและการเขียนมาตราตัวละครที่ไม่ตรงมาตรา ได้แก่มาตราแมกก มาตราแมกกบ มาตราแมกกด มาตราแมกกน นั้นยากต่อการทำความเข้าใจและการจดจำ เพราะมีพยัญชนะที่ใช้สะกดแทนได้หลายตัว ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงมีความสนใจที่จะสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชุดมาตราตัวละครที่ไม่ตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้พยัญชนะเป็นตัวสะกดได้หลายตัว ที่มีประสิทธิภาพในการที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสำหรับใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดตัวละครไม่ตรงมาตรา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องตัวละครไม่ตรงมาตรา จำนวน 5 เล่ม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย เขตคลองเตย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มีนักเรียนจำนวน 100 คน การจัดนักเรียนในชั้นเรียนได้จัดนักเรียนและความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวรรณวิทย์ เขตคลองเตย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 30 คน 2547 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร จำนวน 3 ห้องเรียน จัปฉลากเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4/2 จำนวน 30 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำการศึกษาทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ใช้เวลา ทดลอง 1 สัปดาห์ คือ วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ วันละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวม 10 คาบ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสร้างแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสำหรับเป็นสื่อ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตรา จำนวน 5 เล่ม คือ

- เล่มที่ 1 เมฆน้อยหลงทาง
- เล่มที่ 2 สามผู้วิเศษ
- เล่มที่ 3 เศรษฐีเจ้าปัญญา
- เล่มที่ 4 ผึ้งอันธพาล
- เล่มที่ 5 ลูกกตัญญู

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม หมายถึง แบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม แนวคิดและวิธีการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ ท้าย ดันหยง โดยวิเคราะห์ หลักสูตรและภาระกิจการสอนเพื่อกำหนดความคิดรวบยอดรายย่อยที่จะนำมาใช้เป็นแก่นสาระในการ แต่งเป็นเรื่องราวสั้นๆจบในแต่ละเล่มจัดเป็นแบบเรียนที่เป็นชุดจำนวน 4 เล่ม ซึ่งในแต่ละเล่มนั้นจะ ประกอบไปด้วยเรื่องราวและภาษาง่ายๆ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก มีภาพประกอบ ทุกหน้า การดำเนินเนื้อหาใช้กระบวนการตามขั้นตอนของอรรถลักษณะภาษา (Gener) ขนาดของ แบบเรียนเป็นขนาด 32 หน้ายก ตามระบบการจัดพิมพ์ หรือมีขนาดโดยประมาณ 5 x 5 นิ้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ผู้วิจัยเรียบเรียงและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
2. การทดสอบประสิทธิภาพสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
3. ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนที่ใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องสื่อการสอน
5. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาเรื่องกับมาตราตัวสะกด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

1. เอกสารเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หนังสือเรียนเล่มเล็กหรือ Minitext มาจากคำว่า Miniature กับ Text หมายถึง หนังสือเรียนที่ย่อส่วนเรื่องลงให้เป็นเรื่องสมบูรณ์สั้น ๆ หยิบฉวยง่าย เบา เหมาะกับมือเด็กใช้เวลาสั้น ๆ อ่านจบภายในเล่ม เน้นความคิดรวบยอดเพียงความคิดเดียวไม่ซับซ้อน โดยยังคงรักษาโครงสร้างที่สมบูรณ์แบบของหนังสืออย่างครบถ้วน ส่วนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนั้น คือแบบเรียนเล่มเล็กที่เป็นการการสร้างเนื้อหาให้มีคุณลักษณะเป็นวรรณกรรม มีเค้าโครงเรื่อง เนื้อหาแก่นสาระ ฉากตัวละคร (หทัย ตันหยง. 2532 : 66-67)

1.1 สาเหตุที่มีการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

จากสภาพปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำและไม่สามารถแก้ไข
ปัญหาได้ ซึ่งมีประเด็นในการพิจารณาด้วยกัน ดังนี้ (หทัย ตันหยง. 2531 : 9)

1.1.1 ระบบของหลักสูตรและการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันมีความคิดรวบยอดกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะวัดและสังเกตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากกาผ่าน - ไม่ผ่านจุดประสงค์ ปัญหาการเรียนมีผลการเรียนต่ำ ไม่ผ่านจุดประสงค์ จึงเป็นปัญหาที่น่าสนใจที่จะต้องรีบจัดการแก้ไข

1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการสื่อที่ใช้ถ่ายทอดการเรียนรู้ สื่อพื้นฐานสำคัญของระบบหลักสูตรและการสอนของไทย ส่วนใหญ่ยังติดอยู่กับสื่อวัสดุ (Software) และหลีกเลี่ยงไม่ได้หรือจำเป็นต้องมีคือแบบเรียน การใช้สื่อแบบเรียนจะมีปัญหาเกี่ยวกับศักยภาพการสนองตอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอันมาก

1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับทักษะทางภาษา อันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่มีปัญหาอย่างยิ่งในการเรียนการสอน สื่อทางภาษาก็คือแบบเรียน อันจะเป็นตัวปัจจัยสำคัญในการแก้ปัญหา ซึ่งเชื่อกันว่าสื่อเชิงวรรณกรรมนั้น มีพลังกระตุ้นสูง และน่าสนใจกว่าวัสดุเบาอย่างอื่น

1.1.4 การกำหนดสื่อถ่ายทอดการเรียนรู้หลายๆ อย่างมักจะจริงบางพื้นที่บางโอกาส เพราะเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ ความรู้ความสามารถของครู จำเป็นจะต้องแสวงหานวัตกรรมมาใช้ โดยคำนึงถึงว่าสร้างอย่างไรจะได้มาซึ่งสื่อสากลอันเป็นสภาพปานกลางราคาถูกไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม ไม่เกินขีดความสามารถที่โรงเรียนทั่วราชอาณาจักรพึงมีพึงใช้ หรือเรียกว่า "การแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม" (Appropriate Technology)

1.1.5 กลไกการเรียนรู้ของผู้เรียนกับแนวทางการใช้หลักสูตร และบูรณาการทางการสอนที่ผลิตหลักการรวมหน่วย (Unit Whole) ของทฤษฎีสนาม อาจมีข้อบกพร่อง ช่องว่าง จุดอ่อนหรือไม่สัมพันธ์กัน ดังเช่น การใช้สื่อแบบเรียนทั่วไป ไม่สามารถสนองการเรียนรู้ได้จริง ซึ่งการเรียนการสอนทั่วไป อาจจะเน้นความคิดรวบยอดหลัก (Main Concept) แต่ไม่ได้เน้นความคิดรวบยอดรอง (Sub concept) หรือความคิดรวบยอดรายย่อย (Mini Concept) ซึ่งมีการเรียนการสอนในสภาพเช่นนี้ ทำให้ความคิดรวบยอดรายย่อยถูกมองข้ามไปโดยมิได้เน้นจึงทำให้นักเรียนไม่สามารถผ่านจุดประสงค์ที่เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดรอง หรือความคิดรวบยอดนั้น (หทัย ดันหยง 2531 : 9)

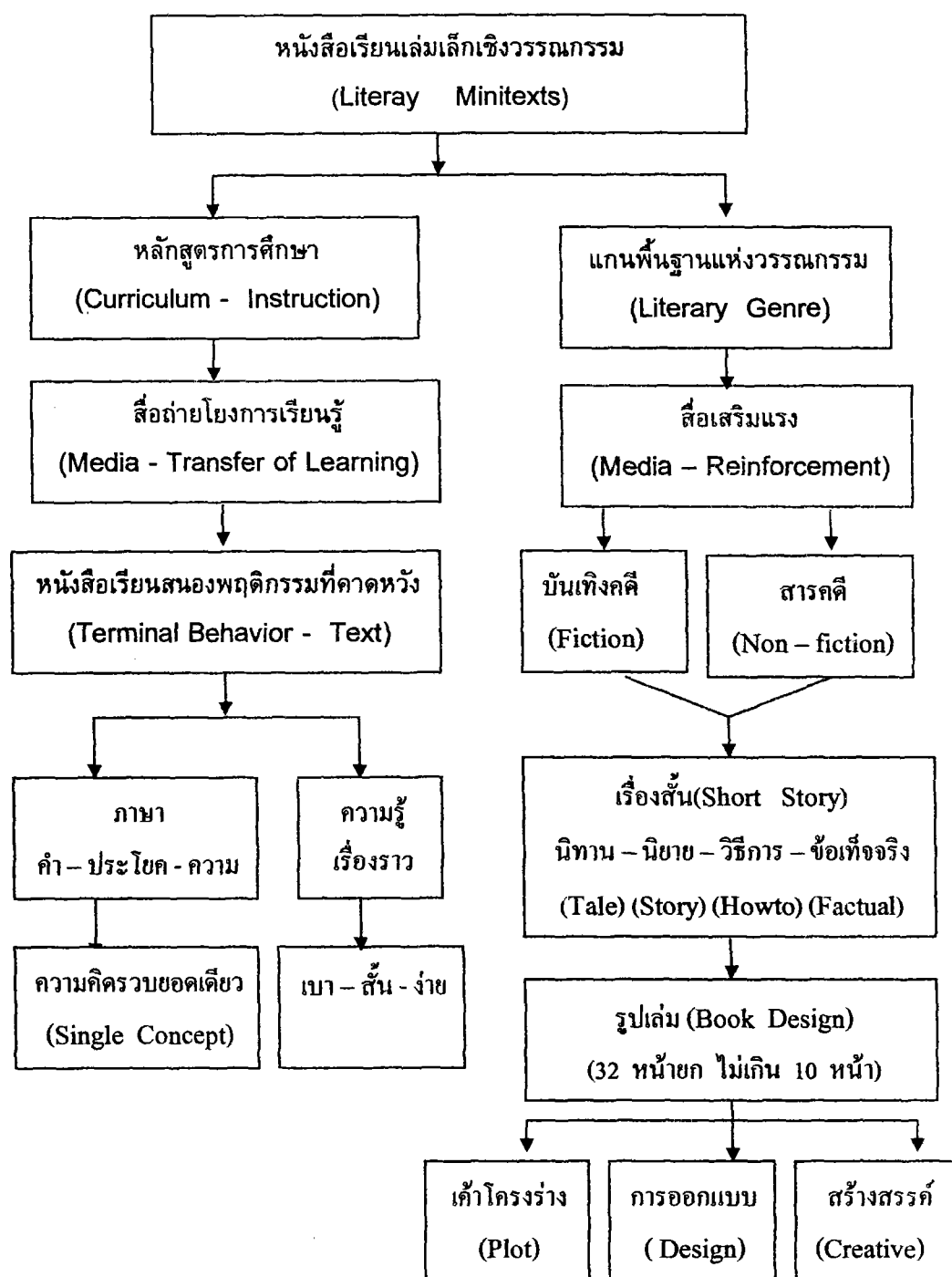
วัตถุประสงค์ของการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อสำคัญในการเรียนการสอนดังนี้

1. เพื่อเป็นการสร้างสื่อวัดกรรมมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน
 2. เพื่อใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นแกนนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นการพัฒนาการอ่านเพื่อสร้างทักษะทางการอ่านเพื่อสร้างทักษะทางการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น
 3. เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
 4. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดย่อย
 5. เป็นปัจจัยสนองการเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 6. เป็นสื่อที่ครูมีความสามารถในการสร้างได้ด้วยตนเอง
 7. เพื่อใช้ในการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง
 8. เพื่อเป็นการประหยัดทรัพยากรในการผลิต แต่ให้ประโยชน์สูงและตรงตามความต้องการ
 9. สามารถสร้างเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งได้
- (หทัย ดันหยง. 2531 : 3 – 8)

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนั้น เป็นการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยการสร้างสื่อวัดกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดย่อย โดยสนองความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งด้วย

โครงสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

(หทัย ตันหยง.2532 :67) ภาพประกอบ 1 แผนภูมิโครงสร้างของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

คุณลักษณะเด่นของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีคุณลักษณะที่มียอดประกอบแสดงให้เห็นความสำคัญ
ของลักษณะเด่น ดังนี้

1. ปัจจัยสนองตอบการเรียนรู้ในความคิดรวบยอดรายย่อย (Sub – Concepts and Miniconcept)
2. ปัจจัยสนองการเรียนรู้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Terminal Behavior Objective)
3. สร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Self – Creativity) ครูสอนบทเรียน – เด็กผู้เรียน
4. คุณลักษณะอเนกประสงค์ (Multiple Purpose) และเป็นสากล (Universalization) ใช้ได้ทุกโรงเรียน เสริมความสมบูรณ์ให้กับสื่อใหญ่ ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง
5. อยู่ในขีดความสามารถในการผลิตได้ด้วยตนเองใน กิจกรรมการเรียนการสอน (Self – production)
6. ประหยัด (Economy) เวลา ทรัพยากร วัสดุ แรงงาน สถานที่
7. เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมท้องถิ่น (Legend – Culture)
8. สอดคล้องกับการรับรู้ทางภาษา (Language Acquisition)
9. เป็นนวัตกรรมทางการสอน (Innovation) (หทัย ดันหยง . 2532 : 68)

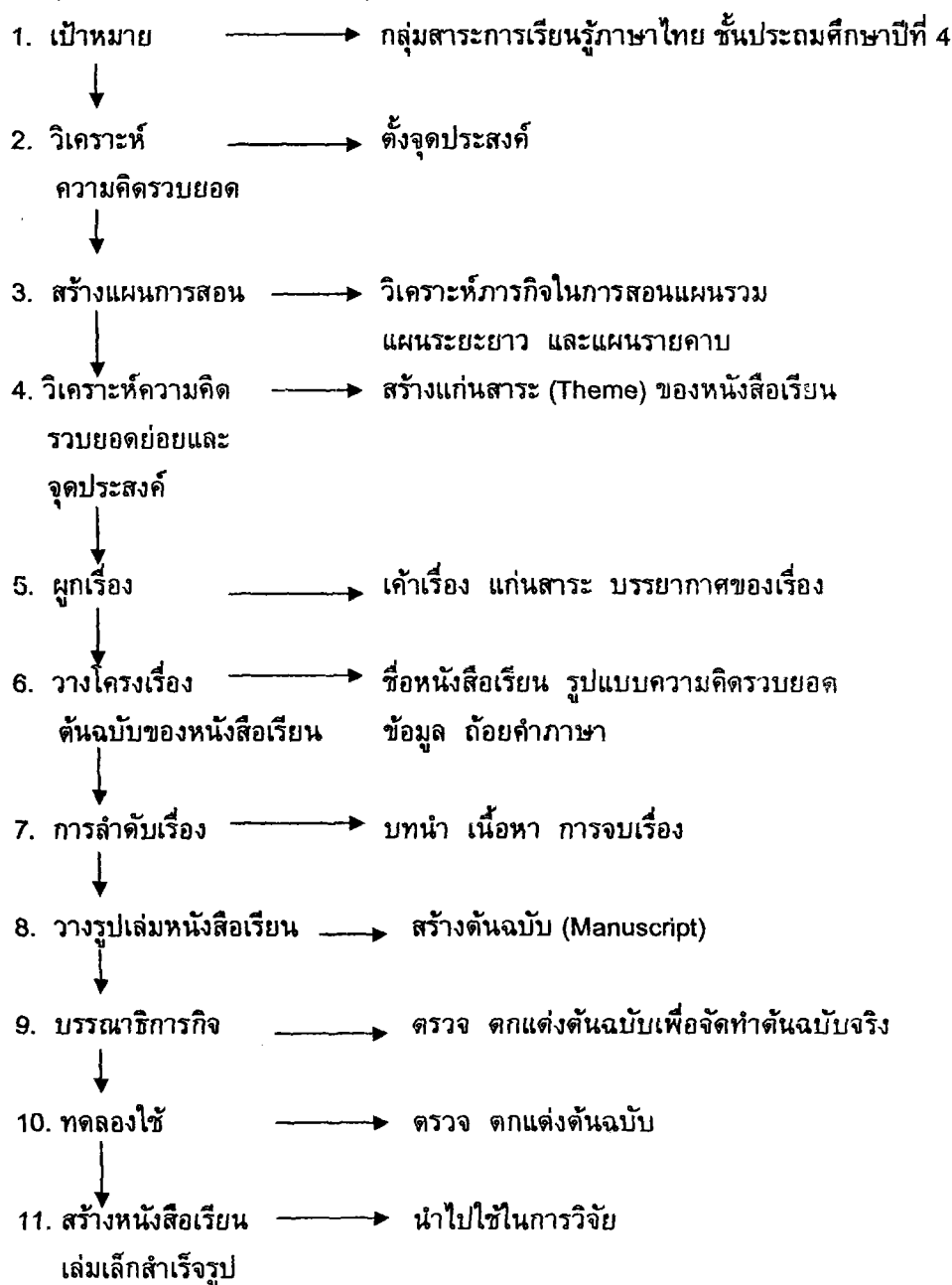
เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตหนังสือเรียนเชิงวรรณกรรม (Appropriate Technology)

หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ที่น่าสนใจครั้งนี้ควรเป็นหนังสือเรียนที่เหมาะสมต่อสภาพต่างๆ ดังนี้

1. การประจักษ์ตน (Self – Actualization)
 2. การพึ่งตนเอง (Self – Dependence)
 3. การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Self – Creativity)
 4. การอนุรักษ์ธรรมชาติ (Natural Conservation)
 5. การแสวงหาได้ในท้องถิ่น (Local Searching)
 6. สดุดีประหยัด (Exact Economy)
 7. สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม (Social – Cultural Compatibility)
 8. ราคาถูกแต่ประโยชน์คุ้มค่า (Lowprice Valuability)
 9. เกิดขึ้นจากความต้องการร่วมกัน (Common Needs)
- (หทัย ดันหยง . 2532 : 68 – 69)

ขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนและยึดหลักการผลิตโดยพิจารณาหลักการตามหัวข้อดังนี้ (ทหัย ต้นหยง. 2532 : 69)

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้นฉบับ (Manuscript)

ในการเขียนโครงร่างต้นฉบับหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในขั้นแรก ประกอบด้วย ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532 : 70)

1. เจาเรื่อง (Ideal Title)
2. แนวคิดโครงร่างตามจินตภาพ (Plotting)
3. แก่นเรื่อง (Theme) เป็นเรื่องราวและเห็นภาพพจน์สั้นๆ
4. ตัวแสดงพฤติกรรม (Character) แสดงออกให้เห็นภาพพจน์ของเรื่องราวสั้นๆ ให้เห็น
5. ฉาก (Atmosphere) ประกอบขึ้นหลายๆ ฉาก สีสันให้ความรู้สึกรวมกันหลายๆ ฉากเข้าเป็นรูปเล่ม
6. ภาพพจน์ (Figure of Speech) มองเห็นสะท้อนให้ความรู้สึกคล้อยตาม ไม่เห็นด้วย หรือสอคล้อง

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างต้นฉบับ (Manuscript)

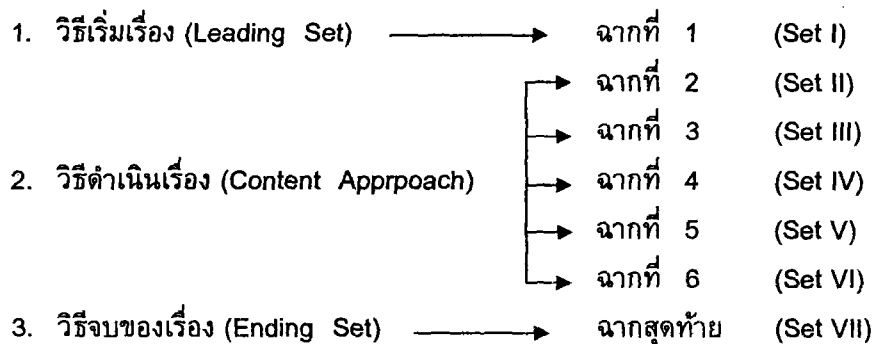
การเขียนโครงร่างต้นฉบับของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532 : 70)

1. ชื่อเรื่องและเรื่องราวที่เขียน (Title)
 2. การกำหนดแกนพื้นฐานของวรรณกรรม (Genre and Format) มีทั้งรูปแบบของหนังสือร้อยแก้วร้อยกรอง ขนาดของหนังสือ เนื้อหาสอดคล้องกับวิชาที่เรียน
 3. เนื้อหาสาระ (Story Content) เป็นประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง ความเรียง
 4. มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดเดียว (Single Concept) มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นที่ความคิดรวบยอดเดียว
 5. ข้อมูลหลักฐาน (Fact) มีการให้ข้อมูลที่เกิดจากการบันทึกเหตุการณ์ทั่วๆ ตัวเลข บุคลิกลักษณะของตัวละครที่จะจัดจัดใส่ลงไป
 6. ถ้อยคำภาษา (Wording) ขยายจากคำศัพท์เป็นบทละคร สนทนาระหว่างบุคคลของตัวละครในเรื่องนั้นๆ
- (หทัย ดันหยง . 2532 : 70)

ขั้นตอนการเขียนลำดับเรื่อง (Setting)

การเขียนโครงร่างลำดับเรื่อง จะดำเนินเป็นขั้นตอนในแต่ละฉากติดต่อกันไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

โครงร่างลำดับเรื่อง (Setting)

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการเขียนลำดับเรื่อง

ขั้นตอนการเขียนโครงร่างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

โครงร่างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เป็นหนังสือที่มีขนาด 32 หน้ายก โดยมี ส่วนประกอบกันขึ้นเป็นรูปเล่ม ดังนี้

1. ส่วนปก ประกอบด้วย ชื่อเรื่องหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชนิดของหนังสือเรียน
 2. คำนำ ประกอบด้วย พฤติกรรมการเขียนที่บอกแนวคิด หลักการ ความเป็นมา จุดประสงค์ / เป้าหมาย และประกาศคุณภาพการ
 3. เนื้อหา ประกอบด้วย พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากตัวละคร ภายในเรื่องที่มีความคิดรวบยอดเดียวในเนื้อหา
 4. ส่วนเสริม ประกอบด้วย วิธีใช้ ข้อแนะนำ กิจกรรม และประวัติผู้แต่ง
- (หทัย ดันหยง. 2532 : 71- 72)

บรรณาธิการกิจของแบบเรียนวรรณกรรมเล่มเล็ก

บรรณาธิการกิจของแบบเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ประกอบด้วย
ขั้นตอนตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ตรวจสอบ – โครงสร้าง
2. ตรวจสอบ – การใช้ภาษา
3. ตรวจสอบ – ประเมินจุดประสงค์
4. ปรับปรุงครั้งที่ 1
5. ทดสอบคุณภาพ (Tryout)
6. ปรับปรุงครั้งที่ 2
7. นำไปใช้
8. ปรับปรุงครั้งที่ 3 (และมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา)

ประโยชน์ของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ทศยั ตันหยง (2532 : 72) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนผ่านจุดประสงค์ได้แน่นอนอย่างยิ่ง
2. จัดลำดับการเรียนรู้ โดยตรงในแต่ละความคิดรวบยอด
3. สื่อเชิงวิเคราะห์การเรียนรู้ความคิดรวบยอด
4. ช่วยเสริมนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อสนองการเรียนรู้แห่งปวงชนครอบคลุมการใช้ประโยชน์ได้ทุกกรณี
6. ช่วยควบคุมเชื่อมโยงระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล
7. เชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เป็นเอกภาพ
8. เกิดความรู้สึกร่วมระหว่างบุคคล
9. เกิดศูนย์รวมความสนใจในการเรียนรู้
10. เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานจากสื่อเชิงวรรณกรรม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

การทดสอบประสิทธิภาพ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ถึงแม้ว่าผู้ผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จะดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวมาแล้วดีเพียงใดก็ตาม ถ้าปราศจากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ผลิตมาก็ย่อมไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ ดังนั้นเมื่อได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมฉบับร่างในด้าน ภาษา ภาพความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนแล้วจำเป็นต้องนำหนังสือไปตรวจสอบคุณภาพหรือทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลจากการนำหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าหนังสือเรียนเล่มเล็กที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ในการทดสอบหาประสิทธิภาพนี้ อาศัยการทดลองโดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 496 – 497)

1. การทดสอบแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กฉบับร่างกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือเรียนเล่มเล็ก 1 : 1 หมายความว่าในการทดลองสอนแต่ละครั้งประกอบด้วย ผู้ทดสอบหนึ่งคนและนักเรียนหนึ่งคน

2. การทดสอบแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10) เป็นการทดลองใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นตอนที่ 1 กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือเรียนเล่มเล็ก 1:10 หมายความว่าในการทดลองสอนแต่ละครั้งประกอบด้วย ผู้ทดสอบ 1 คน และนักเรียนประมาณ 10 คน

3. การทดสอบภาคสนาม (1 : 30) เป็นการทดสอบขั้นสุดท้ายของกระบวนการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็ก การทดสอบในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สร้างมั่นใจได้ว่าแบบเรียนเล่มเล็กที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสามารถนำไปใช้ในการสอน เรื่องตัวละครที่ไม่ตรงมาตรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

ในการหาประสิทธิภาพโดยการหาตามวิธีมาตรฐาน คือ “มาตรฐาน 80/80 ”

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 496 – 497)

การหามาตรฐานตัวแรก (80 ตัวแรก) หมายความว่า เมื่อเรียนจากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้ว ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบท้ายเล่มแต่ละเล่มได้โดยเฉลี่ยร้อยละ 80

สำหรับมาตรฐานตัวหลัง (80 ตัวหลัง) หมายถึง การทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80

3. ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนที่เป็นพื้นฐานในการสอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หทัย ดันหยง ได้ศึกษาค้นคว้ากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยยึดทฤษฎี ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532 : 22-25)

กาเย่ (Gagne') ได้แสดงลำดับการสอน (Instructional Events) และลำดับการเรียนรู้การสอน (Instructional Phases) ไว้โดยสรุปได้ดังนี้ (อ้างอิงจาก Gagne . 1974 : 303 – 318)

ลำดับการสอน (Instructional Event)

การจัดลำดับการสอนนี้ผู้สอนควรยึดหลักการสอนที่ว่า การสอนขั้นแรกนั้นต้องสร้างความคิด หรือ เราความสนใจให้เกิดกับผู้เรียนเสียก่อน แล้วจึงแจ่มจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ ซึ่งสามารถเป็นขั้นลำดับการสอนไว้ ดังนี้

1. กระตุ้นแรงจูงใจ (Activating Motivation)
2. กำหนดเป้าหมายแก่ผู้เรียน (Informing the of the Lesson Objectives)
3. ชี้นำสนใจโดยตรง (Directing Attention)
4. เราให้ระลึกทบทวน (Stimulation Recall)
5. แนะนำการเรียนรู้ (Providing Learning Guidance)
6. สร้างเสริมความคงทนในการเรียนรู้ (Enhancing Retention)
7. เอื้ออำนวยปัจจัยถ่ายโยงการเรียนรู้ (Promoting Transfer of Learning)
8. จัดภาคปฏิบัติงาน (Eliciting Performance)
9. จัดให้มีการตรวจสอบผลงานย้อนกลับ (Providing Feedback)

ลำดับการเรียนรู้การสอน (Instructional Phases)

ลำดับการเรียนรู้การสอนเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการสอน แล้วจะเกิดขึ้นที่มีส่วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนซึ่งผู้สอนได้กระตุ้นพลังแรงจูงใจแล้วผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้

1. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Phase)
2. การรับรู้ (Apprehending Phase)
3. การสำนึก (Acquisition Phase)
4. การปรุงแต่ง (Retention Phase)
5. การระลึกทบทวน (Recall Phase)
6. การแสดงพฤติกรรม (Generalization Phase)
7. การแสดงผลย้อนกลับ (Performance Phase)

(Gagne. 1974 : 28)

กลไกการสอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หทัย ดันหยง. (2533 : 1-16) ได้เสนอกระบวนการเรียนรู้การสอนโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1. เริ่มบทเรียน ครูนำเสนอเรื่อง (จากหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม)

ครูอ่านเรื่อง (เด็กเล็ก – ป.2) นักเรียนอ่านเรื่อง (ป.3 ขึ้นไป)

ขั้นที่ 2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องทบทวนจากที่ได้ฟัง/อ่าน ชักถาม แบ่งกลุ่มทดลอง
บทบาทสมมติ

ขั้นที่ 3. ครูแนะนำให้นักเรียนเขียนเรื่องของตนเอง โดยอาศัยต้นเค้า เรื่องที่ครูอ่าน
เล่าให้ฟัง นักเรียนอ่าน (ทำแบบฝึกหัด)

ขั้นที่ 4. นักเรียนเอาเรื่องมาจัดทำรูปเล่ม (ระบายสีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิง
วรรณกรรม)

ขั้นที่ 5. เสนอผลงานครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ เช่น
เกม เพลง

กลไกบูรณาการการสอนรายคาบ

คาบที่ ๑

ขั้นที่ ๑ เริ่มเข้าสู่บทเรียน ครูนำเสนอเรื่อง

ขั้นที่ ๒ ทบทวน เล่าเรื่อง ชักถาม แบ่งกลุ่ม ทดลองบทบาทสมมติ

ขั้นนำ ครูหาอุบายจูงใจนักเรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

- อ่านเรื่อง
- เล่าเรื่อง
- ถามทบทวนเรื่อง

ขั้นสอน

- ให้นักเรียนเล่าเรื่อง
- ชักถาม
- แบ่งกลุ่ม อภิปรายเรื่อง

ขั้นสรุป เล่นบทบาทสมมติแล้วสรุปเรื่องของกลุ่มและร่วมกัน

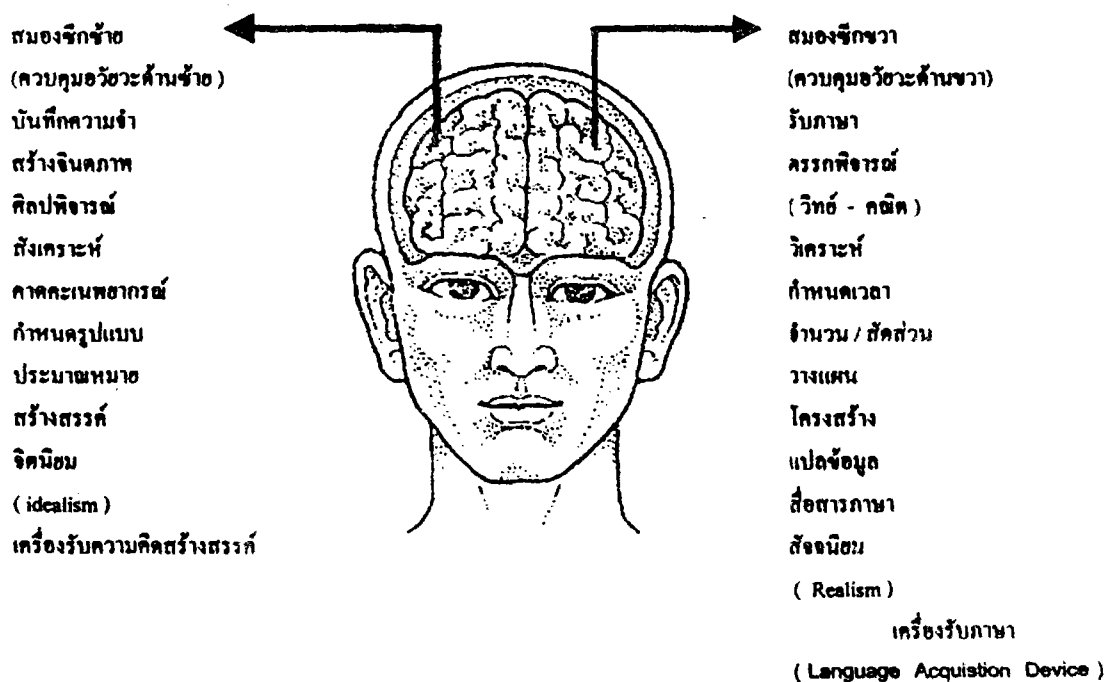
สนั่น มีชันหมาก (2543 : 494 – 496)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าหนังสือเรียนเชิงวรรณกรรม มีขั้นตอนการผลิตที่เป็นกระบวนการ และมีความคิดรวบยอดเดียวที่ไม่ซับซ้อน ให้ทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ปลูกฝังนิสัยการรักการอ่านอย่างจริงจังมีสาระ มีรูปเล่มกะทัดรัดเหมาะกับมือของเด็ก กระตุ้นความสนใจและเข้าใจความสามารถของเด็กที่สอดคล้องกับวัยเด็กซึ่งอยู่ในระดับประถมศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตราขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ทฤษฎีพื้นฐานสำหรับการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ทฤษฎีที่ 1 ทฤษฎีการรับรู้ทางภาษา (Theory of Language Acquisition)

สนั่น มีชันหมาก (2537 : 14 – 17) การรับรู้ภาษานั้น ก็คือกลไกของสมองซีกซ้ายที่รับสารข้อมูลจากภายนอก สมองซีกซ้ายรับข้อมูลแล้วจะมีกลไกแปลข้อมูลต่างๆ แล้วจึงผ่านไปสู่อีกสมองซีกขวา เพื่อสร้างสรรค์ความคิดต่างๆ ทำให้ผู้เรียน (ผู้รับสารข้อมูล) เกิดความคิดรวบยอด (Concept)

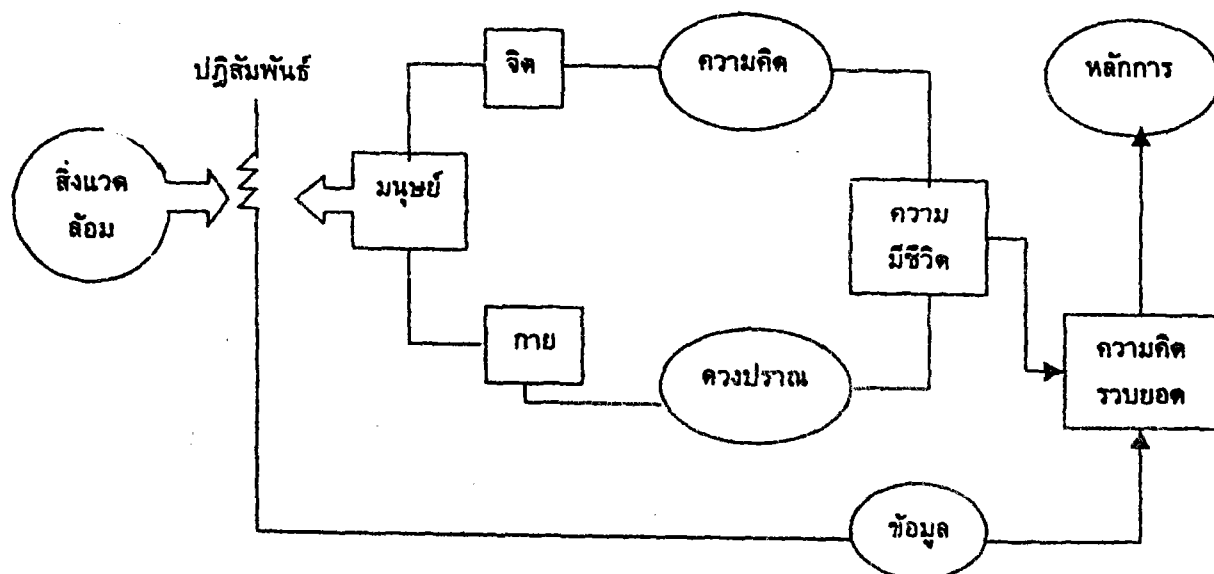
ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงการรับภาษา (Language Acquisition)

(นั้น มีขึ้นหมาก. 2537 : 15; อ้างอิงจาก Jean. 1976 ; 91 – 100. The Articulate Mammal)

จากภาพประกอบ สมองซีกซ้ายส่วนล่างรับความเข้าใจ (Speech Comprehension) ส่วนบนทำหน้าที่เสริมองค์ประกอบเพื่อนำภาษาไปใช้ (Speech product) โดยสรุปแล้วสมองซีกซ้ายจะทำงานเกี่ยวข้องทางด้านสังคมนิยม ได้แก่ รูปธรรมทางการนำจำนวน กำหนดเวลา การวิเคราะห์ การเทียบเคียงเหตุผล การวางโครงสร้างแผนงานและการใช้กฎเกณฑ์ต่างๆ

สมองซีกขวาจะทำงานด้านจิตนิยม ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับนามธรรม ที่ความรู้ที่นึกคิด ศิลปะการสร้างสรรค์ จินตนาการ ความไม่ฝัน การคาดคะเน การพยากรณ์ การวางรูปแบบ กฎเกณฑ์ทางศิลปะ จิตสำนึกทางคุณลักษณะ นิสัยใจคอ สันดาน ความประพฤติ

ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลภายนอกที่ป้อนเข้า (Input) กับการรับสมองของมนุษย์ จะเกิดผลิตผล (Output) ออกมาอย่างไรย่อมขึ้นกับกระบวนการของการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ขึ้นในเบื้องต้น ดังนี้

ภาพประกอบที่ 5 แผนภูมิแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลภายนอกที่ป้อนเข้า (Input) กับการรับของสมองมนุษย์จะเกิดผลิตผล (Output)

(สัทน์ มีชันหมาก. 2537 : 15; อ้างอิงจากหทัย ดันหยง. 2535:20. Krashen and Terrell) เมื่อสมองรับข้อมูลเข้าไปจะเห็นว่าภายในสมองย่อมจะรับทั้งภาษา ทั้งความเข้าใจและความรวบยอดสรุปนั้น ทำให้เกิดพิมพ์เขียวในสมองซึ่งเกิดจากปฏิกิริยา และปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนอ่าน (วรรณกรรม) ดังนั้นวัสดุการอ่านจึงเป็นพิมพ์เขียวภายนอกสมอง ซึ่งสมองจะรับเข้าไปสร้างพิมพ์เขียวในสมองตามสภาพปฏิกิริยาเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

สมองก็คือเครื่องย่นต์ธรรมชาติอย่างหนึ่ง ซึ่งมีสมรรถนะในตัวบุคคลแตกต่างกันไปตามสภาวะสุขภาพของแต่ละตัวคน สุขภาพสมองดีก็ได้ดี สุขภาพสมองไม่ดีการรับภาษาก็ต้องลงไปอีกประการหนึ่งภาพพิมพ์เขียวในสมองนั้นจะชัดเจนแจ่มใสก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อมูลที่ป้อนเข้าสมองเช่นกัน สมมติว่า ข้อมูลที่ป้อนเข้าไปเป็นวรรณกรรม ประเภทนิทาน ซึ่งนิทานที่มีโครงสร้างดี มีรส อลังการ และคุณภาพ ที่ดี ภาพพิมพ์เขียวในสมองรับเข้าก็ย่อมดี ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเกิดจิตสำนึกในการเรียนรู้ได้ดีกว่านิทานที่มีโครงสร้างในทางตรงข้าม

กล่าวโดยสรุปว่าคนเราจะเรียนรู้ได้ดี เครื่องรับ (สมอง) ต้องดี และเครื่องส่ง (ความรู้ที่ป้อนเข้า) ต้องดีประกอบกันทั้งสองด้านและจะดีดังกล่าวก็น่าจะเกิดจากพิมพ์เขียวที่เรียนรู้ในกระบวนการส่ง - รับ นั้นชัดเจน

หทัย ดันหยง , สัทน์ มีชันหมาก (2537: 3) กล่าวว่า พิมพ์เขียวการเรียนรู้ที่ด้นั้น จะต้องประกอบด้วยลักษณะ 3 มิติ คือ 3 Cs Dimension ได้แก่

- มิติที่ 1 กำหนดขนาดของพินัยกรรม ก็คือ ตัวเนื้อหา (Content) ที่ชัดเจน
 มิติที่ 2 กำหนดปริมาณของพินัยกรรม ก็คือ จำนวนความคิดรวบยอด (Concept)
 มิติที่ 3 กำหนดคุณภาพของพินัยกรรม ก็คือ การสร้างพลังของจิตสำนึก (Conscious) ต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะจิตสำนึกทางจริยธรรม (Ethical Consciousness)

ทฤษฎีที่ 2 ทฤษฎีมนุษยศาสตร์เชิงวรรณกรรม (Humanistic Theory of – Literary Language Communication) ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่ามนุษย์ใช้ภาษาสื่อความหมายสร้างความสมบูรณ์แบบในการดำรงชีวิต ภาษาย่อมเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดมรดกทางความคิด อุดมการณ์ เรื่องราวต่างๆ อันก่อให้เกิดวิวัฒนาการต่างๆ ของโลกมนุษย์ ดังมีผลงานการวิจัย ยืนยันว่าการใช้สื่อวรรณกรรม ที่สร้างขึ้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาสูงกว่าการเรียนรู้ด้วยสื่อปกติ (หทัย ดันหยง. 2532 : 107; อ้างอิงมาจาก Phillips. 1986 : 36)

จากการทดสอบการเรียนรู้ด้วยเรื่องราวที่แต่งเป็นนิทาน นิยาย เด็กสามารถเข้าใจและ วิเคราะห์คำตอบได้ง่าย กว่าทดสอบด้วยวิธีอื่น (หทัย ดันหยง. 2532 : 106 ; อ้างอิงมาจาก Kendall , Mason and Huter .1980 : 233 – 236) นิทาน นิยาย จะสร้างแรงจูงใจได้สูง (หทัย ดันหยง. 2532 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Ringness. 1965 : 600 – 606)

โดยเฉพาะวรรณกรรมประเภทที่สร้างขึ้นในลักษณะร่วมสมัย ช่วยให้เด็กเข้าใจ กระบวนการ และธรรมชาติของภาษามากขึ้น เข้าใจการใช้ศัพท์ที่มีความรวดเร็วในการอ่าน (หทัย ดันหยง. 2532 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Wilson and others. 1986 : 32)

ทฤษฎีที่ 3 ทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounters) ประกอบด้วยแนวทฤษฎีหลัก 3 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร (Communication Approach) เน้นสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทางด้านบริบท เนื้อหา จัดให้ผู้เรียนได้แสดงออกเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับผู้เรียน
2. ทฤษฎีการสอนธรรมชาติ (Natural Approach) เน้นกระบวนการการเรียนรู้ป้อนเข้า (Input) และผลิตผล (Output) ของผู้เรียนการสร้างปัจจัย เช่นนี้เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่มีความหมายต่อผู้เรียน ตามสภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ทฤษฎีการสอนอ่านตามหลักภาษาเชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) เน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์ การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการทางความคิด (หทัย ดันหยง . 2532 : 3 – 5)

จากทฤษฎี 3 ทฤษฎีนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิด หลักการ และเหตุผล ในการผลิตหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัยเด็กที่มีความสนใจประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ตัว

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ (Piaget) (ธัญสุตา กิตตยากร 2542 : 40; อ้างอิงต่อจากจิราภา มอธรรม อ้างอิงจาก Piaget1966 : 4 – 12)

เปียเจต์ ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กเป็น 4 ขั้น คือ

1. ขั้นวัยทารก (อายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ) ขั้นรับรู้ – ตอบสนอง (Sensori Motor Stage) พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กในวัยนี้เป็นระยะที่เด็กเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับการตอบสนอง เป็นพัฒนาการที่เกิดต่อเนื่องจากพัฒนาการของกาย
2. ขั้นก่อนปฏิบัติการหรือขั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (The Preoperation Stage) อายุ 2 – 7 ปี เด็กมรวัยนี้เริ่มมีความสามารถที่จะเข้าใจเกี่ยวกับความคงตัวของสาร (Conservation) และเริ่มมองของมากกว่าหนึ่งสิ่งในเวลาเดียวกัน (Decent ration) และยังไม่สามารถใช้สติปัญญาแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเต็มที่
3. ขั้นของการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operation Stage) อายุ 7 – 11 ปี เด็กวัยนี้สามารถคิดอย่างมีเหตุผลแต่กระบวนการคิดและการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาายังต้องอาศัยสิ่งที่เป็นรูปธรรม ลักษณะเด่นของเด็กวัยนี้คือ สามารถในการคิดย้อนกลับ (Reversibility) ได้ เริ่มมีความคิดยืดหยุ่นมองอะไรได้หลายแง่มุมมีความสามารถในการจัดลำดับและยังสามารถคิดในเชิงอุปมาน (Deductive) ได้
4. ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operation Stage) อายุ 11-15 ปี เด็กในขั้นนี้มีพัฒนาการด้านความคิด ความเข้าใจถึงระดับสูงสุด เด็กสามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากสิ่งแวดล้อมที่ประสบอยู่ มีความพอใจที่จะคิดถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมได้มีลักษณะการคิดแบบตั้งสมมติฐาน (Hypothetical Deductive) สามารถแก้ปัญหาอย่างมีระบบสนใจในการสร้างทฤษฎีของกฎเกณฑ์ ชอบสร้างจินตนาการและสามารถสะท้อนภาพของตัวเองออกมาได้

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (ธัญสุตา กิตติยากร 2542 : 41 ; อ้างอิงจาก Abraham H. Maslow)

มาสโลว์มีความเห็นว่า มนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการให้กับตนเอง แต่ความต้องการนั้นมีมากมายหลายประเภท ความต้องการขั้นต้น ๆ ได้รับการตอบสนองจัดเรียงลำดับจากขั้นต่ำสุดไปหาขั้นสูงสุด ได้แก่

1. ความต้องการทางสรีระ (The Physiological Needs) หมายถึงความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการการพักผ่อน ความต้องการอากาศ จัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) หมายถึงความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจเป็นอิสระจากความกลัว ชูเชิญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (The Belongingness and Love Needs) มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่นต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ และต้องการการยอมรับจากหมู่
3. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า (The Esteem Needs) ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า
4. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาศักยภาพของตน (The Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง โดยไม่มีการปกป้องและบิดเบือน พร้อมทั้งจะเปิดเผยตนเองอย่างเป็นธรรมชาติ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

จินตนา ไบกาชุย (ม.ป.ป. : 11) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่จัดทำขึ้นซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

ชม ภูมิภาค (2523 : 19) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สื่อ” (Media) หมายถึง ตัวกลาง หรือ พาหนะที่จะให้สิ่งหนึ่งเดินทางจากจุดต้นค่อไปยังจุดหมายปลายทางหรือเป็นสิ่งที่นำสารไปยังจุดหมายปลายทาง สื่อเป็นตัวกลางหรือตัวเชื่อมระหว่างจุดหมายสองจุด สำหรับการสอนนั้นเป็นการกระทำของครู เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน การสอนก็คือ การส่งสารไปยังผู้เรียน แต่การส่งสารนั้นจะต้องมีสื่อ นำสารไปสื่อการนำสารลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า สื่อการสอน

ยังลักษณ์ งามดี (2535 : 2 – 3) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง “สื่อ” เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้น สื่อจึงหมายถึง วิธีการ กระบวนการ วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนแหล่งวิทยาการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ ถ้าจะพิจารณาถึงลักษณะการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนแล้ว คือ การเรียนรู้ตามธรรมชาติ ตามประสบการณ์ในสิ่งแวดล้อม และเรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน สื่อจึงน่าจะมีสองประเภทคือ สื่อตามธรรมชาติ และสื่อที่จัดขึ้นตามกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งอาจแบ่งแยกย่อยๆ ไปตามวัตถุประสงค์และลักษณะเนื้อหาได้

กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 45) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดยู โทรทัศน์ วีดีโอ แบบเรียน แผนภูมิ ภาพนิ่ง ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี

จากความหมายของสื่อการสอนที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดสาระหรือความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

คุณค่าของสื่อการสอน

เบรื่อง กุมุท (2529 : 1) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนโดยทั่วไปมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อระบบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นตัวช่วยให้การถ่ายทอดความรู้ หรือการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความชัดเจน
2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาจำกัด
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี และเร็วขึ้น
5. ส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหา
6. ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ยากได้รวดเร็วขึ้น กล่าวคือ
 - 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - 6.2 ทำสิ่งที่นามธรรมให้เป็นรูปธรรม
 - 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง
 - 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้เร็วขึ้น
 - 6.5 ทำสิ่งที่ใหม่ให้เล็กลงได้
 - 6.6 ทำสิ่งที่เล็กให้ใหญ่ขึ้นได้

6.7 นำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตมาศึกษาได้

6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้

ยิ่งลักษณ์ งามดี (2535 : 2 – 3) กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนทุกประเภทถือว่าเป็นวัสดุหลักสูตร (Curriculum Materials) ที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อเปรียบเสมือนเครื่องมือนำทางให้ผู้เรียนได้เดินทางสู่จุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และยังทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน น่าสนใจ สนุกและผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน ผลที่ได้รับในการใช้สื่อประเภทการเรียนการสอนได้แก่

1. นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรงจากเรื่องที่สอน จำได้แม่นยำและสามารถนำประยุกต์ใช้ได้
2. ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้เร็วและง่ายขึ้น นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว
3. เร้าความสนใจในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานและเพลิดเพลินกับการเรียนการสอนไม่เบื่อหน่าย
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและมีโอกาสในการแสดงความสามารถแสดงความคิดเห็น
5. ทำให้ครูมีความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ช่วยให้ผู้ครูได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนชัดเจน ง่ายสำหรับการที่จะส่งเสริมปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรม และกิจกรรมนั้นๆ

เกอร์ลาฟ และอีลี (สันทัต ภีบาลสุข และพิมพ์ใจ ภีบาลสุข 2525 : 42 – 43 อ้างอิงมาจาก Gerlach and Ely 1971 : 10) ได้กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและจำลองสถานการณ์อนาคตได้ ดังนั้นจึงสามารถนำมาใช้ในเวลาต่อมาได้
2. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ที่มนุษย์ไม่สามารถสังเกต หรือสามารถมองเห็นได้
3. สื่อการสอนอาจใช้ได้กับคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก หรือรายบุคคล ในสถานที่แตกต่างกันตามความต้องการ
4. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานหรือภูมิหลังของเด็กที่แตกต่างกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน มีคุณค่าและความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจในเรื่องที่จะเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เป็นเครื่องมือที่เด็กจะได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ และช่วยให้เกิดประสบการณ์รูปธรรมสามารถใช้สอน ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้ และยังช่วยแบ่งเบาภาระงานในจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้

ประเภทของสื่อการสอน

ชม ภูมิภาค (2524 : 19) ได้แยกสื่อเป็น 3 ประเภท คือ

1. อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ (Equipment หรือ Harware หรือ Big Media) ได้แก่ เครื่องฉายต่างๆ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องบันทึกเทป เครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นเรื่องของเครื่องยนต์กลไก ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหลาย ซึ่งต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ เพื่อนำสารออกไปยังผู้รับสาร

2. วัสดุ (Soft Ware) หรือสิ่งเล็ก (Small Media) สื่อประเภทนี้บางครั้งอาจต้องใช้กับสื่อประเภทเบ็ดตัว ได้แก่ การแสดงละคร การสาธิต นิทรรศการ และอื่นๆ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 53) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนตามลักษณะการใช้สอยไว้ 4 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ หมายถึง วัสดุสิ้นเปลืองต่างๆที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ เช่น กระดาษ ลวด เชือก फिल्म สไลด์ แผ่นภาพ หนังสือ และอื่นๆ

2. ประเภทอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือต่างๆ เช่น วิทยุ เทป โทรทัศน์ เครื่องฉาย สไลด์ จอบ เสียม กรรไกร และอื่นๆ

3. ประเภทวิธีการ หมายถึง เทคนิคการสอน หรือวิธีสอนแบบต่างๆ ได้แก่ การสาธิต การทดลอง เกม บทบาทสมมติ รายงาน และอื่นๆ

4. ประเภทที่เป็นแหล่งวิทยาการ หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยตัวของสื่อเอง เช่น วิทยาการ ห้องนอน ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำ และสถานประกอบการต่างๆ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 : 112) ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนไว้ 3 ประเภทคือ

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีความผูก พัง สิ้นเปลือง เช่น ซอล์ก फिल्म ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ

2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต ทดลองเกมและกิจกรรมต่างๆโดยเฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดทำขึ้นและมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติ

บทบาทของสื่อการสอนต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา

ในกระบวนการสอนนั้น สื่อจะเข้ามามีบทบาทหรือทำหน้าที่ ต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2532 : 24 - 25)

1. สื่อการสอนเป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กต่อเรื่องที่จะเรียน เมื่อเด็กเกิดความสนใจก็จะเกิดความพยายามเรียนรู้เรื่องนั้นขึ้นมาเอง โดยครูไม่ต้องเสียเวลาพูด หรืออธิบายมากมายนัก
2. สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยที่เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการลงมือทำ หากไม่มีสื่อการสอนให้เป็นเครื่องมือ เด็กก็ไม่ทราบจะทำอะไร เพราะการบอกให้เด็กลงมือทำกิจกรรมนั้น เพียงแค่บอกให้ทำโดยไม่มีเครื่องมือช่วยย่อมเป็นไปไม่ได้
3. สื่อการสอนช่วยให้ประสบการณ์รูปธรรมแก่เด็ก เพราะการสอนขยายแนวคิดในเรื่องที่เรียนด้วยการให้เห็นภาพ ได้ยินเสียงหรือทั้งสองอย่างเห็นการเคลื่อนไหว มีโอกาสเห็นของจริง หรืออย่างน้อยก็ของจำลอง และบางครั้งก็ได้รับประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่เรียน
4. ในการเรียนแนวคิดบางอย่าง นักเรียนจะเรียนรู้ ได้ดีจากการเห็นตัวอย่างหรือตัวแบบ สื่อการสอนจึงมีบทบาทเป็นตัวแบบที่ดีสำหรับการเรียนของเด็ก และสามารถทำให้เด็กเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น หากไม่มีสื่อการสอนเป็นตัวแบบ บางทีครูเสียเวลาอธิบายทั้งวัน นักเรียนก็มองไม่เห็นภาพหรือปฏิบัติตามไม่ได้ เช่น ในการเรียนกระบวนการตามขั้นตอนต่างๆ
5. สื่อการสอนในรูปของกิจกรรมหรือวิธีการต่างๆ จะทำให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเอง โดยครูมีเวลาสังเกตและใกล้ชิดกับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ เพราะครูไม่จำเป็นต้องสอนด้วยการพูดตลอดเวลา ครูจึงไม่เหน็ดเหนื่อย หงุดหงิดหรือเกิดความรู้สึก “เซ็ง” แต่กลับจะรู้สึกสนุกสนานไปกับการเรียนของเด็ก ครูก็จะมีคามยิ้มแย้ม สร้างบรรยากาศของความอบอุ่นใจมากยิ่งขึ้น
6. สื่อการสอนช่วยสร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยการจัดสื่อในรูปของชุดการสอนที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ครูจึงเปิดโอกาสให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ ได้ซักถาม คิดค้นสิ่งใหม่ได้เต็มที่ โดยที่ครูไม่ต้องเกรงว่าจะสอนเด็กหรือตอบคำถามเด็กไม่ได้เพราะสื่อการสอนบรรจุเนื้อหาหรือคำตอบปัญหาต่างๆ ไว้แล้ว ดังนั้นการเรียนของเด็กประถมศึกษา จึงมีบรรยากาศของวามเปิดใจมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของสื่อการสอน

ประโยชน์ของสื่อการสอนที่มีต่อการเรียนรู้ มีดังนี้ (เชียรศรี วิวิศิริ : 69 – 70)

1. ช่วยให้เกิดลักษณะเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว
2. สามารถเอาชนะขีดจำกัดเรื่องเวลา ระยะทาง และขนาดลงได้
3. ช่วยเสริมสร้างความคิดและวิธีการแก้ปัญหา

4. สามารถเปลี่ยนความเชื่อ ความคิด ความรู้สึก และสร้างทัศนคติใหม่ได้อย่างดี
5. สามารถนำเหตุการณ์จริงมาสู่ผู้เรียนได้ ทำให้เกิดประสบการณ์ร่วมกัน
6. ปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
7. ประหยัดเวลาในการเรียนการสอน
8. ประหยัดกำลังและปริมาณครูผู้สอน
9. เพิ่มปริมาณผู้เรียนได้มากในเวลาเดียวกัน
10. เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนและปฏิบัติงานทั่วไป
11. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี เร็ว และเข้าใจเรื่องต่างๆ ตรงกัน
12. ช่วยให้ผู้เรียนจำเรื่องราวต่างๆ ได้มากกว่า นานกว่า ช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดที่มีความหมายช่วยสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน
13. ช่วยเพิ่มทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆ เช่น อ่าน เขียน หรือปฏิบัติงานด้านต่างๆ
14. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
15. ลดจำนวนนักเรียนสอบตก
16. เพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน

หลักเกณฑ์การเลือกใช้สื่อการสอน

โนแอลและเลียวนาร์ด (สุขสันต์ แก้วม่วง, 2537 : 21 – 22 ; อ้างอิงมาจาก Neol and Leonard . 1962 : 26 – 28) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

1. เหมาะสมกับระดับอายุ และสติปัญญาของนักเรียน
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
3. เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
4. เหมาะสมกับเรื่องที่สอน
5. มีลักษณะน่าสนใจ
6. ตรงกับจุดมุ่งหมายในการสอน
7. ไม่ทำให้เสียเวลาในการใช้มากเกินไป
8. ให้ความคิดรวบยอดที่ง่าย และไม่ซับซ้อนเกินไป
9. เป็นแบบง่ายๆ
10. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดีขึ้น
11. ช่วยในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน
12. ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่นักเรียน
13. ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด
14. ราคาไม่แพงเกินไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สื่อการสอนมีประโยชน์ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของเด็กวัยประถมศึกษา ซึ่งครูสามารถสร้างสื่อและนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมด้วยเทคนิคต่างๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และทำให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทย สารของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ลักษณะของหลักสูตร

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจากหลักการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ได้กำหนดเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยของสถานศึกษาเช่นเดียวกับกลุ่มวิชาอื่นๆ สถานศึกษาจะนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนให้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศตามมาตรฐานการเรียนรู้ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

1. กำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (Strand) ซึ่งเป็นแก่นความรู้ทางภาษาที่ผู้สอนต้องนำไปขยายรายละเอียดและจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชา และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละสาระ เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนและสมรรถฐานที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อันเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่ผู้สอนจะยึดเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้

3. กำหนดหลักสูตรเป็นช่วงชั้น ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทุกช่วงชั้นมิใช่เฉพาะช่วงชั้นที่จะสอนเท่านั้นเพื่อเห็นภาพการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. กำหนดเวลาเรียนตามความเหมาะสมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายปี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายภาค และเป็นหน่วยกิต

ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเวลาเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จัดเวลาเรียนเฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ 50 (เวลาเรียนตลอดปี 800 - 1,000 ชั่วโมง) เพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และวางทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านเขียนและการคิดคำนวณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้จัดเวลาเรียนเฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ 40 (เวลาเรียนตลอดทั้งปี 800-1,000 ชั่วโมง) ทั้งนี้ยังให้ความสำคัญต่อภาษาไทย และให้ความสำคัญต่อวิทยาศาสตร์มากขึ้น ภาษาไทยยังต้องฝึกฝนทบทวนอยู่เป็นประจำเพื่อเป็นพื้นฐานในระดับสูง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี กำหนดเวลาเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน กลุ่มภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ยังคงมีความสำคัญ ควรจัดเวลาเรียนให้มากกว่ากลุ่มอื่น สำหรับผู้เรียนที่มีความประสงค์จะศึกษาต่อ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค คัดนำหน้าของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมง ต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา 1 หน่วยกิต การจัดเวลาและสาระการเรียนรู้เป็นการเริ่มเข้าสู่การเรียนเฉพาะสาขา จึงให้มีการเลือกเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดให้มีรายวิชาเพิ่มเติมใหม่ เป็นรายวิชาที่น่าสนใจหรือมีความยากในระดับสูงขึ้นไป จัดเป็นรายวิชาสั้น ๆ หรือรายวิชาเดี่ยว หรือรวมกันในลักษณะบูรณาการเป็นรายวิชาเลือกเฉพาะทาง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีดังนี้

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากเอกสารหลักสูตรที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ศึกษาสาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา เนื้อหาที่ เกี่ยวข้องกับตัวสะกดไม่ตรงมาตรา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

มาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกด หมายถึง พยัญชนะที่ใช้ในการบังคับเสียง ทำหน้าที่บังคับเสียงท้ายคำ ให้มีเสียงตามต้องการ ภาษาไทยแบ่งตัวสะกดออกได้เป็น 8 มาตรา ซึ่งในบางมาตราใช้ พยัญชนะเพียงตัวเดียวในการบังคับเสียง แต่บางมาตรามีพยัญชนะบังคับเสียงหลายตัว

มาตราตัวสะกด ที่ใช้พยัญชนะตัวเดียว และเป็นตัวสะกดที่ตรงตามมาตรา มี 4 มาตรา คือ

1. แม่กง ได้แก่คำที่มี ง เป็นตัวสะกด เช่น ลอง จอง ยุง จริง เก่ง จุง ฯลฯ
2. แม่กม ได้แก่คำที่มี ม เป็นตัวสะกด เช่น จม ลม นาม ถาม ยัม ฯลฯ
3. แม่เกย ได้แก่คำที่มี ย เป็นตัวสะกด เช่น สวย รวย เปื่อย ช่วย โดย ฯลฯ
4. แม่เกว ได้แก่คำที่มี ว เป็นตัวสะกด เช่น แก้ว ผิว ขาว ยาว สาว ฯลฯ

มาตราตัวสะกดที่ใช้พยัญชนะในมาตราเดียวกันหลายตัว แต่ออกเสียงเหมือนเป็นตัวสะกด เดียวกัน เรียกว่า ตัวสะกดไม่ตรงแม่ มี 4 มาตรา คือ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในกลุ่มที่ 2 คือตัวสะกดไม่ตรงมาตราในกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีพยัญชนะตัวสะกดในมาตราเดียวกันหลายตัวเรียกว่าตัวสะกดไม่ตรงมาตรา คือ แม่กก แม่กบ แม่กน แม่กด

6. งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อแบบเรียนเชิงวรรณกรรม

งานวิจัยในประเทศ

หทัย ดันหยง (2532 : 125) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กนกวรรณ ชื่นชม (2532 : 69) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุลบทที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนจุลบทที่มีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนปกติที่เรียนโดยใช้หนังสือปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุชาติ จันทรแพง (2536 : 81 – 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนเล่มเล็กเพื่อซ่อมเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการคูณและการหาวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 4 สังกัดเทศบาลราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการสอนซ่อมเสริมการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการคูณและการหาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และสูงกว่าคะแนนที่ได้ก่อนการสอนซ่อมเสริม

ปราณี มอธรรม (2538 : 84) สร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรี” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมการประเมินผลท้ายบทเรียน และการประเมินผลสรุปหลังการเรียน พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 87.62/85.10

เช่นเดียวกับ ยุพา ชุ่มสนิท (2540 : 96) ได้สร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเชิงวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าหนังสือที่สร้างขึ้นทั้ง 8 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้

ราตรี เทียนดำ (2540 : 73) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาการบวก การลบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดย ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้หนังสือเรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีตร แก้วสว่าง (2540) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปสู่ระบบ มัลติมีเดียบนซีดีรอม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เรื่อง น้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนร้อยละ 96 และค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

นภาพร เหมะ (2541 : 77) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านงานประดิษฐ์และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องงาน ใบบดอง ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่สร้างขึ้นทั้ง 6 เล่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแต่ละเล่ม และรวมเล่มมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์คือ (86.94/89.55) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียน การสอนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง เรื่องงานใบบดองได้

ในปีเดียวกัน รุ่งกานต์ ธรรมรักษ์ (2541 : 71) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเชิง วรรณกรรมเพื่อเป็นการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โรงเรียนวัดเทวสุนทร สำนักเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้ค่า ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ (80/80) คือ 84.65 / 83.47 แสดงว่าหนังสือเรียนเชิงวรรณกรรม ชุด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้

ส่วนอารีรัตน์ ดอกสี (2541 : 92) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิง วรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการสอนเขียนร้อยกรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีประสิทธิภาพ โดยสูงกว่าเกณฑ์กำหนด (80/80) กล่าวคือมี ประสิทธิภาพ 81.67 – 97.67/86.92

ในด้านการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ อำนาจ คันธรักษ์ (2541 : 62) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมประกอบการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการประเมินประสิทธิภาพหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม การประเมินผลท้ายบทเรียน และการประเมินผลสรุปหลังเรียน พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 89.77/84.56 แสดงว่าหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาลูกเสือ มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะ ไปใช้ได้

ธัญสุดา จิรจิตตยากร (2542 : 59 – 61) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุด มาตรฐานวัดสะกด ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดมาตรฐานวัดสะกดที่สร้างขึ้นทั้ง 6 เล่ม ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในแต่ละเล่มและทุกเล่มมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์คือ (90.41/90.67)

ซึ่งสอดคล้องกับ มงกุฎเพชร แห่งภูเขียว (2545 : 52) ได้ศึกษาสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปได้

และในปีเดียวกัน สุทธิสินี ยืนซ้อน (2545 : 63) ได้ศึกษาการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดอักษรนำ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชุดอักษรนำได้

เช่นเดียวกับ อรรัตน์ รัตนสกุล (2546 : 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเขียนเรื่องและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรื่อง ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มากกว่านักเรียนที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีเดียวกัน เรืองรัชนี้ คำแยม (2546 : 38) ได้ศึกษาการสร้างสื่อบทเรียนอัตลักษณ์ วิชาภาษาไทย เรื่องสระเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

การวิจัยในต่างประเทศ

ฟิลลิปส์ (Phillips. 1986 : 35) ได้ทดลองวิจัยในรัฐนิวฟาวด์แลนด์ โดยใช้กลุ่มประชากรเป็นนักเรียน 6 ชั้นเรียน ปรากฏว่ากลุ่มทดลองซึ่งใช้สื่อวรรณกรรมมีการพัฒนาทางภาษาสูงกว่าควบคุม ซึ่งไม่ได้ใช้สื่อวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญ

วิลสัน และคนอื่นๆ (Wilson and others. 1986 : 32) ได้ศึกษานิสัยการอ่านของเด็กไทย ใช้สื่อวรรณกรรมร่วมสมัย ผลปรากฏว่าวรรณกรรมร่วมสมัยช่วยให้เด็กเข้าใจกระบวนการและธรรมชาติของภาษามากขึ้น เข้าใจการใช้ศัพท์ มีความรวดเร็วในการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน และมีแรงจูงใจในการอ่าน สามารถที่จะอ่านหนังสือได้เป็นกิจนิสัย

เบลลิง , ซารา แคนนอน (Bealing, Sara Canon. 1988:235) ทำการวิจัยในรัฐฟลอริดา โดยได้ศึกษาประเภทรูปแบบของภาษาการใช้คำที่ผิดแยกไปจากภาษาตรง โดยศึกษาเปรียบเทียบหนังสือที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสำหรับเด็กกับหนังสือที่ครูคัดเลือก ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยจำนวนการใช้คำพูดที่ผิดแยกจากภาษาตรงของหนังสือที่ได้รับรางวัลหนังสือที่ครูคัดเลือก แต่พบว่าความสัมพันธ์ของหนังสือที่ได้รับรางวัลมีความถี่ของการใช้คำพูดที่ผิดแยกจากภาษาตรงนั้นส่วนมากมีความหมายไปทางเยาะหยัน แดกดัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบเปรียบเทียบเป็นตรงข้าม

จากงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อที่ทรงคุณค่าต่อการเรียนการสอนครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจซึ่งแตกต่างไปจากการสอนแบบปกติ และแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมยังเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าการสอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้นและยกระดับความสนใจในการเรียนวิชาต่าง ๆ สูงกว่าการสอนโดยใช้หนังสือทั่ว ๆ ไปได้เป็นอย่างดี สรุปได้ว่าการสร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมตามเกณฑ์ของ รศ.หทัย ดันหยง ทุกเล่มทุกวิชาทุกชั้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ ก็พบว่าให้ผลดีกว่า แสดงว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาความรู้การพัฒนาทางภาษา การสร้างกิจนิสัยที่ดีในการอ่านรวมทั้งรูปแบบของภาษาด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสร้างและทดสอบใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย์ เขตคลองเตย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนวรรณวิทย์ เขตคลองเตย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มมา 1 ห้องเรียน แล้วมาคัดเลือกนักเรียนในห้องเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยพิจารณาจากระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างและทดสอบแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ผู้วิจัยสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จากเอกสารการสร้างสรรควรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็กของ ททัย ดันหยง (2532 : 64) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.2 วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์ และความคิดรวบยอดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดมาตรฐานตัวสะกด (ไม่ตรงมาตรา) ซึ่งสามารถแบ่งเนื้อหาสำหรับสร้างเป็นแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานตัวสะกดแม่ กก
2. มาตรฐานตัวสะกดแม่ กด
3. มาตรฐานตัวสะกดแม่ กน
4. มาตรฐานตัวสะกดแม่ กบ

2.3 สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยใช้หลักเกณฑ์การผลิตแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมของ หทัย ดันหยง(2532 : 64 - 72) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.3.1 วิเคราะห์ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา จากหลักสูตรและแบบเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3.2 นำความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ได้มาสร้างเป็นแก่นสาระที่จะใช้ในการคิดเรื่อง วางโครงเรื่องและเขียนเค้าโครงเรื่องของแบบเรียนแต่ละเล่ม

2.3.3 พิจารณากำหนดอรรถลักษณะภาษา (Gener) เพื่อใช้เป็นโครงสร้างทางวรรณกรรมสำหรับเขียนเรื่องในแบบเรียน

2.3.4 เขียนเรื่องราวในแบบเรียนตามอรรถลักษณะที่กำหนดตามกระบวนการและขั้นตอน

2.3.5 ให้ถ้อยคำภาษา ปรับปรุงถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จัดหน้าและภาพประกอบให้สมบูรณ์

2.4 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเสนอต่อประธานคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนั่น มีขันหมาก และผู้เชี่ยวชาญ อีก 3 ท่าน คือ อาจารย์ เรืองรัชนี้ คำแย้ม อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ อาจารย์สุทธิสินี ยืนซ้อน และอาจารย์เสงี่ยม แสงโชติ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เป็นผู้ตรวจพิจารณาเนื้อหาคุณลักษณะตามเกณฑ์ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

2.5 นำข้อเสนอแนะและผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วจัดทำรูปเล่มให้สมบูรณ์

การทดสอบประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจประสิทธิภาพรายบุคคลโดยนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม (ฉบับร่าง) ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย จำนวน 1 คน เพื่อรวบรวมปัญหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในเรื่องความเหมาะสมของภาษา เนื้อเรื่อง ความชัดเจนของภาพ ความสอดคล้องของภาพและเนื้อหาแบบทดสอบท้ายเล่ม เวลาที่ใช้แล้วให้นักเรียนศึกษาแต่ละเล่มโดยครูแนะนำชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนทราบ จากนั้นสังเกตพฤติกรรมขณะอ่านจับเวลา สนทนาซักถามข้อบกพร่องของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในแต่ละเล่มแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

การทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย จำนวน 1 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและข้อคิดเห็นจากการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาและภาพประกอบแบบเรียนเล่มเล็กกว่ามีความสอดคล้องกันดีหรือไม่ซึ่งได้ผลจากการสังเกตดังนี้

1. จากการสังเกตนักเรียนพบว่านักเรียนมีความสนใจแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมตั้งใจอ่านดีมากเพราะว่ามีเนื้อหาน่าสนใจ
2. จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีขนาดกะทัดรัดและมีภาพประกอบที่สวยงาม ที่อ่านแล้วเข้าใจง่ายสนุกสนาน ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนสอดคล้องกับความสนใจของเด็กและแต่ละเล่มมีข้อคิดที่เป็นคติสอนใจ

ครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็ก โดยนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและข้อคิดเห็นจากการสังเกตเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง รูปภาพ ภาษา และแบบทดสอบท้ายบทเรียน ได้ข้อบกพร่องและข้อคิดเห็นจากการสังเกตดังนี้

1. จากการสังเกตนักเรียนพบว่า นักเรียนให้ความสนใจและชอบอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพราะมีการนำเสนอเนื้อหาที่แปลกจากการเรียนการสอนแบบปกติการเรียนการสอนภาษาไทยที่นักเรียนเคยเรียน แต่ละเล่มมีภาพประกอบที่สวยงามชวนอ่าน สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนดี
2. จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า หลังจากการอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแล้วสนุกสนาน ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายแต่ละเล่มใช้เวลาไม่นานเกินไปเหมาะสมกับความสนใจดี รูปเล่มขนาดกะทัดรัด จึงทำให้เพลิดเพลินไม่รู้สึกรำคาญซึ่งต่างไปจากการเรียนการสอนปกติ

ครั้งที่ 3 ในการทดลองผู้วิจัย ดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จำนวน 5 เล่ม ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย จำนวน 30 คน

2. เมื่อสอนด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจบลงแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มในแต่ละเล่มเพื่อนำคะแนนไปใช้หาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมตามเกณฑ์ 80 / 80 (เป็นคะแนน 80 ตัวแรก)

3. หลังสอนด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมครบทั้ง 5 เล่มแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วบันทึกคะแนนหลังเรียน (เป็นคะแนน 80 ตัวหลัง)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีกระบวนการสร้างดังนี้

1. แผนการสอน

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 นำความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมาเขียนแผนการสอน

1.3 นำแผนการสอนที่เขียนขึ้นเสนอต่อประธานกรรมการและผู้เชี่ยวชาญที่สอนวิชาภาษาไทยคือ อาจารย์ เรืองวัชรนี้ คำแย้ม อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ อาจารย์สุทธิสนธิ์ ยืนซ้อน และอาจารย์เสงี่ยม แสงโชติ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เพื่อตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแผนการสอนที่ได้รับการแก้ไขแล้วมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบท้ายบทเรียนหลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ในแต่ละกลุ่มที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน

2.1 ศึกษาทฤษฎีวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ขวาล แพรัตกุล (2520 : 1 – 407) หนังสือการวัดผลการศึกษาของ อนันต์ ศรีโสภ (2525 : 111 – 137 และ 117 – 192)

2.2 ข้อสอบที่สร้างต้องมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ในแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมในแต่ละเล่ม แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถามแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามท้ายเล่มแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละฉบับที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.4 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย จำนวน 100 คน

2.5 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% จากตารางของ จุง เทห์ ฟาน แบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ ซึ่งมีความยากง่ายตั้งแต่ 20 – 80 และ ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

2.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร กูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson 20) ได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่เล่มที่ 1 – 5 เป็น 0.75, 0.83, 0.81, 0.48 และ 0.51

2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดลองที่ใช้หลังการทดลองเสร็จสิ้น แล้วแบบทดสอบนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ขวาล แพรัตกุล (2520 : 1 – 405) หนังสือการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการของบุญเชิด ภิญโญนนตพงศ์ (2527 : 1 – 211) และหนังสือการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2529 : 1 – 317)

3.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา ความคิดรวบยอดและจัดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหาที่ใช้ทดลอง เพื่อใช้ในการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 สร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ในครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ได้วิเคราะห์แล้ว

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษา 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกัน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อสอบที่เขียนนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	+1	สำหรับข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน	0	สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คะแนน	-1	สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย์ ซึ่งได้เรียนเรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ไปแล้ว จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อ เมื่อตรวจและให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เดห์ ฟาน เลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) .20 ขึ้นไป (ล้วน และ อังคณา สายยศ. 2536 : 180 – 188)

3.6 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกตามเกณฑ์ในข้อ 3.5 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson 20) (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2536 : 180 – 188) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น .93

4. การดำเนินการทดลอง

4.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยดังนี้

4.1.1 นำแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และเมื่อเรียนจบในแต่ละเล่มก็ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบท้ายเล่ม ซึ่งมีจำนวนฉบับละ 10 ข้อ

4.1.2 หลังจากกลุ่มตัวอย่างเรียนจนครบทั้ง 5 เล่มแล้ว ก็ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ

4.1.3 ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบท้ายเล่ม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลาทดลอง 1 สัปดาห์ วันละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวม 10 คาบ ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม ถึง 1 เมษายน 2548

5. วิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ

5.2 การหาประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม โดยใช้เกณฑ์ 80/80

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

6.2 สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

6.2.1 หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบท้ายเล่มและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531:186 - 187)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
 N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบท้ายเล่มและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson.20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2531:168

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อนั้นๆ

$$= \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$$

p แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำผิดในข้อหนึ่งๆ = $1 - p$
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

6.3 หาประสิทธิภาพของหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมโดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์.2530 : 495 – 496)

$$E_1 = \left[\frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \right] \times 100$$

$$E_2 = \left[\frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \right] \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการปฏิบัติกิจกรรมท้ายเล่ม
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมท้ายเล่ม
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนของผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบการปฏิบัติกิจกรรมท้ายเล่ม
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ด้วยแบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มของบทเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ E_1 (80 ตัวแรก)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ของแบบทดสอบรวมหลังการสอนด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ E_2 (80 ตัวหลัง)
3. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มของบทเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม แต่ละเล่มตามเกณฑ์ E_1 (80 ตัวแรก) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
เรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในแต่ละเล่ม ทั้ง 5 เล่ม

เล่มที่ คะแนน (10) คนที่	1	2	3	4	5
1	8	8	10	8	7
2	9	7	10	8	8
3	8	8	9	10	10
4	9	8	10	9	8
5	10	8	10	10	10
6	10	7	9	10	10
7	8	7	9	10	8
8	9	8	8	10	10
9	9	9	9	10	9
10	10	9	10	10	10
11	8	8	10	10	10
12	8	8	8	8	7
13	8	8	10	10	8
14	9	8	9	10	9
15	9	8	9	10	8
16	9	9	10	9	8
17	8	9	8	10	10
18	7	9	10	6	9
19	8	9	10	10	8
20	10	9	10	10	10
21	8	9	10	8	8
22	10	8	8	8	9
23	8	9	8	8	10

ตาราง 1 (ต่อ)

เล่มที่ คะแนน (10) คนที่	1	2	3	4	5
24	9	8	10	10	9
25	9	8	10	10	10
26	10	8	10	9	9
27	8	8	10	9	8
28	9	8	10	9	10
29	9	8	10	10	9
30	8	9	10	10	10
Σx	253	246	284	269	261
$\bar{X}$	8.43	8.20	9.47	8.97	8.73
E_1	84.33	82.00	94.67	89.67	87.33

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้ง 5 เล่ม มีผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังบทเรียนผ่านเกณฑ์ E_1 (80 ตัวแรก) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับดังนี้

1. เมฆน้อยหลงทาง	มีประสิทธิภาพร้อยละ 84.33
2. สามผู้วิเศษ	มีประสิทธิภาพร้อยละ 82.00
3. เศรษฐีเจ้าปัญญา	มีประสิทธิภาพร้อยละ 94.67
4. ผีอันธพาล	มีประสิทธิภาพร้อยละ 89.67
5. ลูกกตัญญู	มีประสิทธิภาพร้อยละ 87.33

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนด้วยแบบเรียนเล่มเล็ก
เชิงวรรณกรรม ทั้ง 5 เล่ม ตามเกณฑ์ $E_2(80$ ตัวหลัง) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏดังตาราง 2
ตาราง 2 แสดงคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบเรียนเล่มเล็ก

เชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม

คนที่	คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (คะแนนเต็ม 40 เกณฑ์ 80% = 32 คะแนน)
1	33
2	32
3	33
4	33
5	32
6	33
7	35
8	33
9	34
10	35
11	37
12	32
13	34
14	32
15	35
16	32
17	34
18	34
19	32
20	39
21	32
22	38

ตาราง 2 (ต่อ)

คนที่	คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (คะแนนเต็ม 30 เกณฑ์ 80% = 32 คะแนน)
23	37
24	35
25	33
26	32
27	33
28	38
29	37
30	33
ΣX	1022
$\bar{X}$	34.07
S.D.	9.92
E_2	87.60

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมคิดเป็นร้อยละ 86.00 แสดงว่าแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมชุดนี้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ E_2 (80 ตัวหลัง) และเมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดตัวสะกด ไม่ตรงมาตรา เป็นไปตามเกณฑ์ E_1 / E_2 (80/80) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าประสิทธิภาพของแบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา เป็นไปตามเกณฑ์ E_1 / E_2

เล่ม 1	เรื่อง	E_1	E_2
1	เมฆน้อยหลงทาง	84.33	87.60
2	สามผู้วิเศษ	82.00	
3	เศรษฐีเจ้าปัญญา	94.67	
4	ผิงอันรพาล	89.67	
5	ลูกกตัญญู	87.33	

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมค่ามีประสิทธิภาพตัวแรก E_1 ของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 82.00 - 89.67 ค่าประสิทธิภาพตัวหลัง E_2 คิดเป็นร้อยละ 87.60 ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตราที่ได้สร้างขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตราได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 100 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Simpling) จากประชากร มีจำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวรรณวิทย์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Simpling) จากประชากร มีจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
- 2.2 แผนการสอนโดยใช้แบบเรียน เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
- 2.3 แบบทดสอบหลังการใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม
- 2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดสอบใช้หนังสือเรียนเชิงวรรณกรรมทั้ง 5 เล่ม เสร็จสิ้นแล้ว

3. วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยใช้หนังสือแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมเล่มเล็ก แต่ละเล่มใช้เวลาในการทดลอง 1 สัปดาห์ วันละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที) รวม 10 คาบ วันเวลาที่ใช้ในการทดลอง วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 12.10 – 14.00 น.

2. หลังการทดสอบใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่มจบลง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมแต่ละเล่ม และเมื่อทดลองใช้วรรณกรรมเล่มเล็กครบทั้ง 5 เล่ม ตามขั้นตอนต่างๆ แล้ว จึงทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งหนึ่ง

3. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังบทเรียน และคะแนนจากการวัดผลสัมฤทธิ์ โดยรวมภายหลังการทดลองสอนครบทั้ง 5 เล่ม มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (80/80)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ดังนี้

1. เมฆน้อยหลงทาง	มีประสิทธิภาพร้อยละ 84.33
2. สามผู้เฒ่า	มีประสิทธิภาพร้อยละ 82.00
3. เศรษฐีเจ้าปัญญา	มีประสิทธิภาพร้อยละ 94.67
4. ผึ้งอันธพาล	มีประสิทธิภาพร้อยละ 89.67
5. ลูกกตัญญู	มีประสิทธิภาพร้อยละ 87.33

จากการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ทำแบบทเรียน และการประเมินผลสรุปหลังการเรียน แสดงว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

อภิปรายผล

การประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา เป็นไปตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) ซึ่งพิจารณาจากประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังบทเรียน E_1 (80 ตัวแรก) สูงกว่าเกณฑ์คือได้ค่าประสิทธิภาพ E_1 ระหว่างร้อยละ 82.00 – 94.67 และ E_2 เท่ากับร้อยละ 87.60 ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์เชื่อถือได้เนื่องจาก

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นโดยใช้ความคิดรวบยอดจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา นำมาผูกเป็นเรื่องราวให้เหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก โดยต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ

2. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เป็นสื่อหนังสือเรียนที่แปลกใหม่ ขนาดพอเหมาะ (32 หน้า) มีการวางเค้าโครงเรื่อง กำหนดวิธีการและรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา มีเรื่องราวที่อ่านจบภายในเล่มมีตัวละครประกอบใช้เวลาสั้นๆ ในการอ่านมีภาพประกอบตามความสนใจของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเสริมแรง (Reinforcement) ทำให้นักเรียนตื่นตัว สนใจบทเรียน และมีกิจกรรมที่ฝึกทักษะหลังบทเรียน การวาดภาพระบายสี การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้นักเรียนเรียนหนังสือด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายการเรียน

3. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เนื่องจากการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมนักเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลายเช่น การแสดงบทบาทสมมติ การระบายสีภาพช่วยให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ปฏิภาณไหวพริบ รักการอ่าน

จากการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม พบว่านักเรียนคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ 80/80 คือ คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังบทเรียนแต่ละเล่มมีค่าเกินกว่าร้อยละ 80 ทุกเล่ม และคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์โดยรวมมีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป จากการทดสอบครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ได้กับเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ดันหยง (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้หนังสือปกคิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ ชื่นชม (2532 : บทคัดย่อ) ที่ทำการทดลองแล้วพบว่านักเรียนที่เรียนโดยชุดการเรียนรู้จากบทที่มีหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือปกคิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา ชุ่มสนธิ (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยพบว่า หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ในปีเดียวกัน ราตรี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับหนังสือเรียนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ และความคงทนของนักเรียนที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอน โดยใช้หนังสือเรียนตามคู่มือครู ปีต่อมา อาริรัตน์ ดอกสี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม การเขียนบทร้อยกรอง เรื่องกาพย์ยานี 11 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียน กาพย์ยานี 11 ได้ และในปีเดียวกัน จิรภา มาลัยธรรม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ค้นคว้าและศึกษาบทเรียนเล่มเล็ก ลอยฟ้า เรื่อง “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตพบว่า มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังทดลองใช้แบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเป็นสื่อที่ประยุกต์มาจากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม และในปีต่อมา ธัญสุตา จิรจิตตยากร (2542 : 58) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดมาตราตัวสะกด แต่ละเล่มมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดได้

ซึ่งสอดคล้องกับ มงกุฎเพชร แห่งภูเขียว (2545 : 52) ได้ศึกษาสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูปได้

และในปีเดียวกัน สุทธิสินี ยืนซ้อน (2545 : 63) ได้ศึกษาการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดอักษรนำ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชุดอักษรนำได้

เช่นเดียวกับ อรรัตน์ รัตนสกุล (2546 : 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในการเขียนเรื่องและความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรื่อง ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มากกว่านักเรียนที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีเดียวกัน เรื่องราชินี คำแอ้ม (2546 :38) ได้ศึกษาการสร้างสื่อบทเรียนอัตลักษณ์ วิชาภาษาไทย เรื่องสระเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ ประกอบการเรียนการสอนได้

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรง มาตรา มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ เนื่องจาก หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อเสริมแรง ทำให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนและอ่านด้วยความ สนุกเพลิดเพลิน ขนาดรูปเล่มกะทัดรัดเหมาะกับวัยและความสนใจของเด็ก เมื่อนักเรียนได้ระบาย สีจากภาพและแสดงบทบาทสมมติ เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายการเรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นตามไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ ผู้ใช้จะต้อง ปฏิบัติตามขั้นตอนการสอนด้วยแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม จึงทำให้เกิดประสิทธิผลตาม วัตถุประสงค์
2. ครูที่ประสงค์จะสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ควรศึกษาขั้นตอนกระบวนการวิธี ทำและดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวจะทำให้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพ
3. นักเรียนจะสนุกสนานกับการได้แสดงบทบาทสมมติ ดังนั้นในเรื่องหนึ่งๆ ควรมีการ แสดงบทบาทสมมติเพื่อฝึกการใช้ภาษาให้คล่องขึ้น และเป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เวลาที่ใช้ควรวางแผนการใช้เวลาให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมและเสริมทักษะด้านอื่นๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรมีการศึกษาผลการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเปรียบเทียบกับสื่ออื่นๆ
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปสู่มีลติมีเดียกับสื่อประสม ชนิดอื่นๆ
3. ควรศึกษาผลการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยเรื่องอื่นๆ เช่น สุภาษิต คำพังเพย และเนื้อหาอื่นๆให้ครอบคลุมทุกเนื้อหา
4. ควรมีการศึกษาคำการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
- . (2544). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ .
- กนกวรรณ ชื่นชม.(2532) . การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีสอนปกติกับวิธีสอนชุดจุดบดที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.ปริญญาโท ก.ศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- กรรณิการ์ พวงเกษม.(2535).ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2531). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ไบกาชุย .(2534). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก . กรุงเทพฯ :สุวิริยาสาน.
- จิราภา มาลัยธรรม.(2540) การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเรื่อง “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 . ปริญญาโท ก.ศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- ชม ภูมิภาค. (2524). เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชวาล แพร่ตุล .(2520). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์.(2532). เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เชียรศรี วิวิสิริ. (2537). สื่อสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาคการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนีย์ โชติพณิพงษ์. (2535).การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนแบบใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน.ปริญญา นิพนธ์ ก.ศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.
- ธัญสุดา จิรจิตตยากร.(2542).การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกด.ปริญญาานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.
- นภาพร เหมะ. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ด้านงานประดิษฐ์และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปริญญาานิพนธ์ ก.ศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.
- บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์. (2521).การวัดและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีการประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.
- ปริตร แก้วสว่าง. (2540). การพัฒนาหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปสู่ระบบมัลติมีเดียบนซีดี – รอม . ปริญญาานิพนธ์ ก.ศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.
- ปริญาลักษณ์ พิลากุล. (2532).การศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.ปริญญาานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดສຳເນາ.

- เป็รื่อง กุมุท.(2542). บทเรียนโปรแกรมกับเครื่องสอน. ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2529) การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- มงกุฎเพชร แห่งภูเขียว.(2545). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียน การสอนสระลดรูปและสระเปลี่ยนรูป วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 .
ปริญญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ยิ่งลักษณ์ งามดี.(2527) สื่อการสอน.เอกสารอัดสำเนาประกอบการสัมมนา.กรุงเทพมหานคร.
- ยุพา ชุ่มสนิท.(2540). การสร้างหนังสือเรียนเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.ปริญญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- รัชณี เหมฤทธิกิจ และคณะ. (2546). สาระการเรียนรูพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ราตรี เทียนคำ .(2540) .การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ ปัญหาการบวก การลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสือ เรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.ปริญญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2538).เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา
- สนั่น มีชั้นหมาก .(2537). วิจัยรณัวรรณกรรมสำหรับเด็ก .กรุงเทพฯ :เทคโนโลยีขั้น แอนด์ แอดเวอร์ไทซิง จำกัด.
- (2538).ระเบียบแห่งวิทยการสอน.กรุงเทพฯ :คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- สันทัด ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข.(2538).การใช้สื่อการสอน.พิมพ์ครั้งที่ 2ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ ,มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาดา จันทรแพง. (2536). การศึกษาประสิทธิภาพของสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเพื่อช่วยเสริม การวิเคราะห์โจทย์ปัญหาการคูณและ การหารวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ปรินูญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.
- สุขสันต์ แก้วม่วง. (2537).ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ ุคตสาหกรรมในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.ปรินูญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.
- สุทธิสินี ยืนซ้อน.(2545) . การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียน การสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดอักษรนำ .ปรินูญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.
- พทัย ดันหยง. (2529) . การสร้างสรรค์วรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก . กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- (2532) รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อ พัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอน ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อรรัตน์ รัตนสกุล.(2546.) การศึกษาความสามารถในการเขียนเรื่องและความสนใจในการ เรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม ที่กำหนดอรรถลักษณะทางภาษา.ปรินูญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.
- อำนาจ คันธวัช.(2541). การสร้างสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมประกอบการสอน กิจกรรมลูกเสือสามัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 . ปรินูญานิพนธ์ ก.ศม.กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดลำนเา.

- Cronbach, , Lee j. and Others. (1995) . *Text Matterial in Modern Education*.
Urban. Illinois : University of Illinois Press.
- Piaget, Jean .(1969) *The Psychology of the Child*. New York : Basic Book.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบหลังบทเรียน
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหลังเรียน
3. ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
5. ประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังบทเรียนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1 เรื่องเมฆน้อยหลงทาง

ข้อที่	P	r
1.	0.67	0.40
2.	0.33	0.40
3.	0.70	0.60
4.	0.60	0.26
5.	0.63	0.60
6.	0.40	0.30
7.	0.67	0.27
8.	0.70	0.40
9.	0.47	0.33
10.	0.57	0.26

ตาราง 5 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังบทเรียนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 2 เรื่องสามผู้วิเศษ

ข้อที่	P	r
1.	0.83	0.33
2.	0.43	0.21
3.	0.40	0.60
4.	0.70	0.46
5.	0.53	0.63
6.	0.43	0.30
7.	0.67	0.60
8.	0.57	0.27
9.	0.47	0.47
10.	0.60	0.47

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังบทเรียนแบบเรียน
เล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 3 เรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา

ข้อที่	P	r
1.	0.67	0.53
2.	0.53	0.50
3.	0.67	0.60
4.	0.67	0.60
5.	0.50	0.20
6.	0.50	0.24
7.	0.77	0.33
8.	0.60	0.77
9.	0.67	0.33
10.	0.47	0.26

ตาราง 7 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังบทเรียน
แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 4 เรื่องผีนังอันทพาล

ข้อที่	P	r
1.	0.80	0.40
2.	0.57	0.47
3.	0.67	0.53
4.	0.80	0.47
5.	0.77	0.33
6.	0.57	0.73
7.	0.73	0.33
8.	0.63	0.26
9.	0.37	0.40
10.	0.80	0.20

ตาราง 8 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบหลังบทเรียน
แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 5 เรื่องลูกกตัญญู

ข้อที่	P	r
1.	0.80	0.33
2.	0.80	0.40
3.	0.73	0.53
4.	0.63	0.40
5.	0.50	0.37
6.	0.73	0.20
7.	0.40	0.20
8.	0.67	0.53
9.	0.67	0.53
10.	0.73	0.27

ตาราง 9 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหลังเรียน แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมและ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เล่มที่	ค่าความเชื่อมั่น
1	0.75
2	0.83
3	0.81
4	0.48
5	0.51
แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	0.93

ตาราง 10 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	P	r
1.	0.32	0.56
2.	0.31	0.56
3.	0.58	0.72
4.	0.41	0.35
5.	0.29	0.59
6.	0.64	0.74
7.	0.31	0.56
8.	0.46	0.54
9.	0.52	0.72
10.	0.57	0.57
11.	0.41	0.46
12.	0.32	0.56
13.	0.54	0.61
14.	0.76	0.65
15.	0.69	0.59
16.	0.30	0.56
17.	0.61	0.78
18.	0.64	0.74
19.	0.49	0.74
20.	0.61	0.35
21.	0.36	0.44
22.	0.67	0.80
23.	0.34	0.41
24.	0.55	0.74
25.	0.62	0.50
26.	0.41	0.67
27.	0.63	0.48

ตาราง 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	P	r
28.	0.71	0.65
29.	0.49	0.70
30.	0.77	0.76
31.	0.47	0.78
32.	0.71	0.70
33.	0.81	0.67
34.	0.73	0.72
35.	0.64	0.65
36.	0.73	0.59
37.	0.81	0.56
38.	0.43	0.54
39.	0.54	0.69
40.	0.40	0.76

การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

$$E_1 = \left[\frac{\Sigma x}{N} \right] \times 100$$

$$E_2 = \left[\frac{\Sigma X}{N} \right] \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำ แบบทดสอบหลังเรียน
	ΣX	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัด
	ΣF	แทน	คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 1

$$E_1 = \left[\frac{253}{30} \right] \times 100$$

$$= 84.33$$

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 2

$$E_1 = \left[\begin{array}{c} 246 \\ \hline 30 \\ 10 \end{array} \right] \times 100$$

$$= 82.00$$

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 3

$$E_1 = \left[\begin{array}{c} 284 \\ \hline 30 \\ 10 \end{array} \right] \times 100$$

$$= 94.67$$

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 4

$$E_1 = \left[\begin{array}{c} 269 \\ \hline 30 \\ 10 \end{array} \right] \times 100$$

$$= 89.67$$

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เล่มที่ 5

$$E_1 = \left[\begin{array}{c} 261 \\ \hline 30 \\ 10 \end{array} \right] \times 100$$

$$= 87.33$$

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอน
2. แบบทดสอบหลังบทเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แผนการสอนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กก (ไม่ตรงมาตรา)

เวลา 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ความคิดรวบยอด

แม่ กก มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้งหมด 5 ตัวคือ คือ ข ค ฃ กร คร เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี ก สะกด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. สรุปใจความสำคัญของเรื่องโดยสามารถตอบคำถามได้
2. นักเรียนอ่านสะกดคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กกที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กกที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
4. เขียนเรื่องเลียนแบบบรรณลักษณะบรรยายเชิงจินตนาการได้

เนื้อหา

การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กกที่ไม่ตรงมาตราได้แก่คำที่สะกดด้วยพยัญชนะ ข ค ฃ กร คร เช่น เลข สุนัข บริจาค โรค เมฆ จักร สมัคร สามัคคี

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลงมาตราแม่กก แล้วสอนให้นักเรียนร้องเพลงมาตราตัวสะกดแม่กกตาม จากนั้นครูและนักเรียนร้องเพลงมาตราตัวสะกดแม่กก พร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง เรื่องเมฆน้อยหลงทาง ในเวลาที่กำหนดให้
2. นักเรียนตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เมฆน้อยหลงทางแล้วร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่อง
3. ให้นักเรียนค้นหาคำมาตราแม่กกที่ไม่ตรงมาตรา จากเรื่องที่อ่าน

ภาคผนวก

เพลงแม่กก

เนื้อร้อง ผศ.สนั่น มีชันหมาก
ทำนอง พม่าเขว

ก บวก ก
รักแรกแตกตกทุกซักรก
ค ข และ ง ก็เช่นกัน

นั้นมาตราแม่กก
เป็นคำมาตราแม่กก
ก ข ค นั้นคือแม่กก

แผนการสอนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กต(ไม่ตรงมาตรา)

เวลา 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ความคิดรวบยอด

แม่ กต มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด 25 ตัว คือ จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ษ ศ ษ ส ฌ ติ ธิ ฑ ฑร ทร ทร รด (ตัว ฉ และ ฌ เป็นตัวสะกดที่ไม่มีใช้เป็นสามัญ) เวลาอ่านจะอ่านออกเสียงเหมือนมี ค สะกด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และทำกิจกรรมการเรียนรู้แล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องได้
2. นักเรียนอ่านสะกดคำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตราได้
3. นักเรียนเขียนสะกดคำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตราจากคำที่กำหนดให้ได้
4. แสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่อ่านได้
5. เขียนนิทานเล่มเล็กเลียนแบบได้

สาระการเรียนรู้(เนื้อหา)

การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กตไม่ตรงมาตรา แม่ กต มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด 25 ตัว คือ จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ษ ศ ษ ส ฌ ติ ธิ ฑ ฑร ทร ทร รด (ตัว ฉ และ ฌ เป็นตัวสะกดที่ไม่มีใช้เป็นสามัญ) เช่น พิสูจน์ กริช กฎหมาย อัฐ ปรากฏ พัฒนา ตำรวจ ก๊าซ คุรุท มรกต สัมภาษณ์ โอกาส เศรษฐี ประเภท มงกุฎ พัฒนา ญัฐฉิ ชาติ พยาธิ ฝรั่งเศส ปรีตนา เพชร มหาสมุทร สามารถ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยเพลงมาตราแม่กต แล้วสอนให้นักเรียนร้องเพลงมาตราตัวสะกดแม่กตตาม จากนั้นครูและนักเรียน ร้องเพลงมาตราตัวสะกดแม่กต พร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง เรื่องสามผู้วิเศษ
2. นักเรียนอ่านเรื่องแล้วร่วมกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องโดยตอบคำถามจากเรื่อง
3. สุ่มตัวอย่างให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องสามผู้วิเศษและสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม แสดงบทบาทสมมติจากเรื่องโดยครูจับ

สละกลุ่มเลือกกลุ่ม

5. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาการแต่งของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียน เรื่องเป็นแบบเรียนเล่มเล็ก โดยครูเป็นผู้แนะนำ พร้อม

ทั้งวาดภาพระบายสีให้สวยงาม

7. นักเรียนนำเสนอผลงานเป็นรูปเล่ม
8. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะเขียนสะกดคำมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตราในใบ

งานที่กำหนดให้

9. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายเล่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านและการเขียนเรื่องโดยการใช้คำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตรา คือ แม่ กต มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด 25 ตัว คือ จ ฦ ช ฦ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ฒ ท ษ ศ ษ ส ฦ ติ ธิ ฑุ ฐร ทร ทร รก (ตัว ฦ และ ฦ เป็นตัวสะกดที่ไม่มีใช้ในชีวิตจริง)

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงมาตราแม่กต
2. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง สามผู้วิเศษ
3. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ
4. กระดาษ และดินสอสีสำหรับเขียนนิทานเล่มเล็ก

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการทำกิจกรรมดังนี้
 - การตอบคำถามจากเรื่อง
 - การอ่านสะกดคำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตรา
 - การแสดงบทบาทสมมติ
 - การทำกิจกรรมเขียนนิทานเล่มเล็ก
 - การนำเสนอผลงานกลุ่ม

2. ตรวจผลงาน

- แบบฝึกกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำแม่กด
- ผลงานนิทานเล่มเล็ก

3. แบบทดสอบท้ายเล่ม

ภาคผนวก

เพลงมาตราแม่กด

คำร้อง พวงผกา วุฒิวรรณ
ทำนอง เพลงโดเรมี

โดเรมี โดเรมี ซอลลา	ครูให้เวลาหนูสามนาที่
หาแม่กด ทั้งหมดน้อยซี	ว่าในเพลงนี้มีแม่กดเท่าไร
พัฒนา ประรณนา อาทิตย์ รส	อิริยาบถ ทศพิธ จิตสดใส
อิฐ มิตร ปรัช ทอดพระเนตร	เพศชาติ เพชร เสด็จ เศษ
สารท บาท อัยยาศัย ฝรั่งเศส สาเหตุ	พระพุทธร ปรางค์ มนุษย์ ก้าว สมบัติ มัดใจ

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง เรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา
2. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญของเรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา
3. ครูเรียกสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมาเล่าเรื่องและสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม แสดงบทบาทสมมติจากเรื่อง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียน เรื่องเป็นแบบเรียนเล่มเล็ก โดยครูเป็นผู้แนะนำ

พร้อมทั้งวาดภาพระบายสีให้สวยงาม

6. นักเรียนนำเสนอผลงานเป็นรูปเล่ม
7. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะเขียนสะกดคำมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตราที่

กำหนดให้

8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายเล่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านสะกดคำและการเขียนเรื่องโดยการใช้คำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตรา แม่ กต มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด 25 ตัว คือ จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส ฌ ฌ ติ ติ ติ ทุ ชร ตร ทร รณ (ตัว ฉ และ ฌ เป็นตัวสะกดที่ไม่มีใช้เป็นสามัญ)

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง มาตราแม่กต
2. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง เศรษฐีเจ้าปัญญา
3. กระดาษ และดินสอสีสำหรับเขียนนิทานเล่มเล็ก

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกตการทำกิจกรรมดังนี้
 - การตอบคำถามจากเรื่อง
 - การอ่านสะกดคำในมาตราแม่กตที่ไม่ตรงมาตรา
 - การแสดงบทบาทสมมติ
 - การทำกิจกรรมเขียนนิทานเล่มเล็ก
 - การนำเสนอผลงานกลุ่ม

2. ตรวจผลงาน

- แบบฝึกกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำแม่กด
- ผลงานนิทานเล่มเล็ก

3. แบบทดสอบท้ายเล่ม

ภาคผนวก

เพลงมาตราแม่กค

คำร้อง พวงผกา วุฒิวรรณ
ทำนอง เพลงโดเรมี

โดเรมี โดเรมี ซอลลา	ครูให้เวลาหนูสามนาที
หาแม่กค ทั้งหมดน้อยซี	ว่าในเพลงนี้มีแม่กคเท่าไร
พัฒนา ปรรณนา อาทิตย์ รส	อิริยาบถ ทศพิธ จิตสดีไส
อิฐ มิตร ปรอก ทอดพระเนตร	เพศ ชาติ เพชร เสด็จ เศษ
สารท บาท อัยยัคย ฝรั่งเศส สาเหตุ	พระพุทธรูป ปราภฏ มนุษย์ ก๊าซ สมบัติ มัดใจ

แผนการสอนที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กน (ไม่ตรงมาตรา)

เวลา 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ความคิดรวบยอด

แม่กน มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้งหมด 5 ตัว คือ ร ล ญ ณ พ เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี น สะกด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และทำกิจกรรมการเรียนรู้แล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. นักเรียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องโดยสามารถตอบคำถามได้
2. นักเรียนอ่านออกเสียงสะกดคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กนไม่ตรงมาตราได้
3. นักเรียนเขียนสะกดคำในมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตราจากคำที่กำหนดให้ได้
4. วิเคราะห์เนื้อหาโครงสร้างตามอรรถลักษณะเรื่อง
5. เขียนเรื่องเลียนแบบในรูปแบบนิทานเล่มเล็กได้

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กนไม่ตรงมาตรา (แม่กน)

- มาตราตัวสะกดแม่กน มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้งหมด 5 ตัว คือ ร ล ญ ณ พ เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี น สะกด เช่น จราจร ปลาวาฬ บุญคุณ สัญญา บริเวณ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูติดแผ่นภูมิเพลงมาตราแม่กนบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องและฝักร้องตามครูจนคล่อง

ขั้นสอน

1. ครูแจกแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่อง ผีง้อนธพาล ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจ
2. แบ่งกลุ่มตามความเหมาะสมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันตั้งคำถาม ตอบคำถามและสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เรื่อง ผีง้อนธพาล

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องแล้วเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องในรูปแบบแผนภาพโครงเรื่อง
4. นำแผนภาพโครงเรื่องติดบนกระดานดำ พร้อมอธิบายแผนภาพโครงเรื่องตามตัวอย่าง

ใคร : ตัวละครมีใครบ้าง ที่ไหน : สถานที่เกิดเหตุ เมื่อใด : เวลาในเรื่อง ใครทำอะไร : มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง เหตุการณ์ที่ ๑ เหตุการณ์ที่ ๒ เหตุการณ์ที่ ๓ เหตุการณ์ที่ ๔ บทสรุป : บทสรุปและข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
--

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์แผนผังโครงสร้างของเรื่องตามอรรถลักษณะ
6. นักเรียนเขียนเรื่องเลียนแบบเป็นแบบเรียนเล่มเล็ก โดยครูเป็นผู้แนะนำ พร้อมทั้งวาดภาพระบายสีให้สวยงาม
7. นักเรียนนำเสนอผลงานเป็นรูปเล่ม
8. นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะเขียนสะกดคำมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตราในใบงานกำหนดให้

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านสะกดคำและการเขียนคำในมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตรา โดยใช้พยัญชนะ ร ล ญ ณ พ สะกด
2. ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากเรื่องลงในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง ผีง้อนธพาล
2. แผนภูมิแผนภาพโครงเรื่อง ผีง้อนธพาล
3. แผนภูมิเพลงมาตราแม่กน
4. ใบงานการอ่านและเขียนสะกดคำ
5. กระดาษ และดินสอสีสำหรับเขียนนิทานเล่มเล็ก

การวัดผล /ประเมินผล

1. สังเกตการทำกิจกรรมดังนี้
 - ความสนใจและความตั้งใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม
 - การเล่าเรื่องและการตอบคำถาม
 - การทำกิจกรรมกลุ่ม
 - การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
2. ตรวจผลงาน การอ่าน และการเขียนสะกดคำมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตรา
3. ตรวจผลงานการเขียนแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
4. ตรวจแบบฝึกเสริมทักษะ
5. แบบทดสอบท้ายเล่ม

แผนการสอนที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง มาตราตัวสะกดแม่กบ (ไม่ตรงมาตรา)

เวลา 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

ความคิดรวบยอด

แม่ กบ มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้งหมด 4 ตัว คือ ป พ ฟ ภ เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี บ สะกด

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้อ่านหนังสือเล่มนี้ และทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

1. สรุปใจความของเรื่อง โดยสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้
2. นักเรียนอ่านสะกดคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กบไม่ตรงมาตราได้
3. นักเรียนเขียนสะกดคำในมาตราแม่กบที่ไม่ตรงมาตราจากคำที่กำหนดให้ได้
4. วิเคราะห์เนื้อหาโครงสร้างตามอรรถลักษณะเรื่อง
5. เขียนเรื่องเลียนแบบในรูปนิทานเล่มเล็กได้

สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

การอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบไม่ตรงมาตรา (แม่กบ)

- มาตราตัวสะกดแม่กบ มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราทั้งหมด 4 ตัว คือ ป พ ฟ ภ เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี บ สะกด เช่น รูปภาพ ยีราฟ โลก รูป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูคิดแผนภูมิเพลงมาตราตัวสะกดแม่กบ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมๆ กันและฝึกร้องตามครูจนคล่อง

ภาคผนวก

เพลงมาตราแม่กบ

คำร้อง พวงผกา วุฒิวรรณ
ทำนอง เขมรไล่ควาย

กราฟ ชับ ลิฟต์ ลีบ ดับ จับ สดับ คำนับ ไฟดับ ทัพ รูป
รูป กบ (อับ อับ อับ อับ)
ชอบ รื่น รับ ลาก ศพ ทรัพย์ จับ รบ เสียง บ สะกด

แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

เรื่องเมฆน้อยหลงทาง

เล่มที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (x) ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. เหตุใดฝูงนกจึงไม่อยากให้เมฆน้อยเป็นนก (วิเคราะห์)

- ก. เมฆน้อยโตกว่านกหลายเท่า
- ข. เมฆน้อยเติบโตได้โดยไม่กินอาหาร
- ค. เมฆน้อยกินอาหารเยอะกว่าฝูงนก
- ง. ฝูงนกกลัวเมฆน้อยจะแย่งอาหาร

2. คำว่า “พฤษภา” หมายถึงสิ่งใด (ความเข้าใจ)

- ก. ภูเขา
- ข. ต้นไม้
- ค. ดวงอาทิตย์
- ง. ก้อนเมฆ

3. “ไชโย ! วันนี้ จริงๆ จะได้ออกไปเที่ยวแล้ว ควรเติมข้อความใดในช่องว่าง (นำไปใช้)

- ก. ทุกข์ใจ
- ข. โชคร้าย
- ค. โชคดี
- ง. วิดก

4. ข้อใดสะกดด้วยแม่กกทั้งสองคำ (ความรู้ความจำ)

- ก. ทุกข์ใจ อากาศ
- ข. ความสุข อาหาร
- ค. วิหค ก้อนเมฆ
- ง. พลัดพราก บริสุทธิ

5. ข้อใดมีตัวสะกดแม่กมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. ฉันมีความสุขที่สุดในโลก
- ข. เหล่าพฤษภาต่างก็มีอุปสรรค
- ค. เมฆน้อยทุกข์ใจที่พรางจากแม่
- ง. ฝูงนกมีความสามัคคีกัน

6. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง (ความรู้ความเข้าใจ)
1. เมฆน้อยเหงายากมีเพื่อน
 2. เมฆน้อยพบแม่และกลายเป็นฝน
 3. เมฆน้อยหลงทางกับแม่และเกิดพายุหมุน
 4. เมฆน้อยพบกับภูเขา
- ก. 1 - 2 - 3 - 4
 - ข. 4 - 3 - 2 - 1
 - ค. 1 - 4 - 2 - 3
 - ง. 1 - 3 - 4 - 2
7. ดวงอาทิตย์บอกว่า "วันไหนฉันหยุดทำงานต้องมีมืดและ.....กันไปหมด"
ควรเติมข้อความใด (การนำไปใช้)
- ก. แสงสว่าง โศกเศร้า
 - ข. ทุกคน ทุกข์ใจ
 - ค. โลก โชคร้าย
 - ง. พรรคพวก โชคดี
8. ข้อใดอ่านผิด (ความรู้ความจำ)
- ก. วิหค อ่านว่า วิ - หก
 - ข. โชคร้าย อ่านว่า โชก - ร้าย
 - ค. เมฆา อ่านว่า เมก - คา
 - ง. โชคดี อ่านว่า โชก - ดี
9. คำในข้อใดต่างจากพวก (วิเคราะห์)
- ก. พฤษภา
 - ข. ปรีกษา
 - ค. พฤษภา
 - ง. ภาคภูมิ
10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เมฆน้อยหาเพื่อน คืออะไร (ความรู้ความจำ)
- ก. หลงทางเสียเวลา
 - ข. จงภูมิใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
 - ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
 - ง. คนเดียวหัวหายสองคนเพื่อนตาย

แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

เรื่องสามผู้วิเศษ

เล่มที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (x) ทับตัวอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ขณะที่เดินตรวจตราหมู่บ้านแม่กต ณ ผู้เฒ่ากำลังคิดถึงเรื่องใด (ความรู้ความจำ)

- ก. อยากให้ลูกทั้งสามไปเรียนหนังสือ
- ข. อยากให้ลูกทั้งสามแต่งงานมีครอบครัว
- ค. อยากให้ลูกคนใดคนหนึ่งมาเป็นผู้ใหญ่บ้านแทน
- ง. อยากให้ลูกบวชเรียนเพื่อศึกษาธรรมะ

2. ข้อใดมีความสัมพันธ์กัน (ความเข้าใจ)

- ก. คีล - สกิด
- ข. อาสา - เพชร
- ค. ภาชี - ครุฑ
- ง. คีล - ครุฑ

3. ข้อใดอ่านไม่ถูกต้อง (ความรู้)

- ก. ฤทธิ์เดช อ่านว่า ริด - เดด
- ข. เวทมนตร์ อ่านว่า เว - ทะ - มน
- ค. วิเศษ อ่านว่า วิ - เสด
- ง. ปรากฏ อ่านว่า ปรา - กต

4. ข้อใดสะกดด้วย แม่กต ทั้งหมด (ความรู้ความจำ)

- ก. ฤทธิ์เดช พิจารณา
- ข. สามารถ ปรากฏ
- ค. ก๊าซ ภาชี
- ง. สามัคคี ประกาศ

5. ข้อใดไม่อ่านถูกต้อง (ความรู้ความจำ)

- ก. ฤทธิ์เดช อ่านว่า ริด - เดด
- ข. สามารถ อ่านว่า สา - มา - รด
- ค. ก๊าซ อ่านว่า ก๊าด
- ง. ปรากฏ อ่านว่า ปรา - กต

6. ข้อใด **ไม่มี** ตัวสะกดในมาตราแม่กด (ความรู้)

- ก. อาทิตย์ โอกาส
- ข. ภาคภูมิ ปรีक्षा
- ค. วิเศษ เวทมนต์
- ง. ฤทธิ์เดช ปรากฏ

7. “นี่เป็น.....ดี ของพวกเจ้าแล้วที่จะเลือกคบคนดีเป็นเพื่อน” ควรเติมข้อความใดในช่องว่าง (การนำไปใช้)

- ก. อากาศ
- ข. อวกาศ
- ค. โอวาท
- ง. โอกาส

8. ข้อความใดมีคำที่สะกดด้วยแม่กดมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. ใครสามารถแสดงฤทธิ์เดชมากที่สุด
- ข. พระพุทธเจ้าให้โอวาทแก่พญาครุฑ
- ค. ยาวีเศษขวิดนี้มีพิษร้ายต่อชีวิต
- ง. เขาถูกตรวจสอบก่อนสมัครงาน

9. “ยานานนี้.....เร็วมาก” ควรเติมข้อความใดในช่องว่าง (การนำไปใช้)

- ก. สามารถ
- ข. ปรากฏ
- ค. ออกฤทธิ์
- ง. วิเศษ

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง สามผู้วิเศษ คืออะไร (วิเคราะห์)

- ก. คนเดียวหัวหายสองคนเพื่อนตาย
- ข. ความสามัคคีทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ค. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
- ง. เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่

แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

เรื่องเศรษฐกิจเจ้าปัญญา

เล่มที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (x) ทับตัวอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. เศรษฐีในเรื่องนี้มีบุตรสาวชื่ออะไร (ความรู้ความจำ)

ก. กฤษณา

ข. กฤษณา

ค. ปริศนา

ง. การะเกด

2. ชายหนุ่มที่จะผ่านการคัดเลือกต้องผ่านขั้นตอนใดก่อน (ความรู้ความจำ)

ก. การกินเมล็ดทานตะวัน

ข. การสัมภาษณ์

ค. การไขปริศนา

ง. การจับฉลาก

3. เหตุใดเศรษฐีจึงต้องทดสอบชายหนุ่มที่จะมาเป็นบุตรเขย (วิเคราะห์)

ก. บุตรสาวไม่ยอมแต่งงาน

ข. ต้องการชายหนุ่มที่ฉลาด

ค. เป็นห่วงทรัพย์สินสมบัติ

ง. ต้องการชายหนุ่มที่มีความซื่อสัตย์

4. เศรษฐีมอบเมล็ดทานตะวันให้แก่ชายหนุ่มทั้งห้าเพื่อวัตถุประสงค์ใด (วิเคราะห์)

ก. รับประทาน

ข. แจกจ่ายชาวบ้าน

ค. ทดสอบความอดทน

ง. ทดสอบความซื่อสัตย์

5. “.....ของเราต้องการ.....ด้านการศึกษา” ควรเติมข้อความใด ในช่องว่าง (นำไปใช้)

ก. กิจการ กิจวัตร

ข. จังหวัด ปราศจาก

ค. โอกาส ปราบกฎ

ง. ประเทศ พัฒนา

6. คำในข้อใดไม่เข้าพวก (ความรู้ความจำ)

- ก. ปฏิเสธ
- ข. ปราชญ์
- ค. ปราศจาก
- ง. ปรัก

7. เหตุใดชายหนุ่มทั้งสองจึงพลาดโอกาสที่จะเป็นบุตรเขยเศรษฐี (ความรู้เข้าใจ)

- ก. ขาดความรัก
- ข. ขาดความเอาใจใส่
- ค. ขาดความเมตตากรุณา
- ง. ขาดความซื่อสัตย์

8. ข้อใดอ่านผิด (ความรู้ความจำ)

- ก. เศรษฐี อ่านว่า เสด - ที่
- ข. ซื่อสัตย์ อ่านว่า ซื่อ - สัต
- ค. โอกาส อ่านว่า โอ - กาด
- ง. ศักดิ์สิทธิ์ อ่านว่า สัก - ลิต

9. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก (วิเคราะห์)

- ก. สัมภาษณ์
- ข. สมัคร
- ค. ประกาศ
- ง. ประเทศ

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เศรษฐีเจ้าปัญญา คืออะไร (วิเคราะห์)

- ก. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม
- ข. ปลาหมอตายเพราะปาก
- ค. ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
- ง. เรือล่มในหนองทองจะไปไหนเสีย

แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

เรื่องผีงันธพาล

เล่มที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (x) ทับตัวอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. นก หนู และกระรอก อาศัยอยู่ที่ใด (ความรู้ความจำ)
 - ก. ต้นหญ้า
 - ข. ต้นชมพู
 - ค. ต้นโพธิ์
 - ง. ต้นไทร
2. สัตว์ชนิดใดอาศัยอยู่ในโพรงไม้ (ความรู้ความจำ)
 - ก. ผีงันธพาล
 - ข. วานร
 - ค. กระรอก
 - ง. สิงโต
3. เหตุใด นก หนู และกระรอก จึงไปขอความช่วยเหลือจากสิงโต (ความเข้าใจ)
 - ก. ถูกผีงันธพาลแกล้งเป็นประจำ
 - ข. ต้องการแกล้งผีงันธพาล
 - ค. สิงโตเป็นสัตว์ดุร้าย
 - ง. ไม่พอใจที่ผีงันธพาลอาศัยที่ต้นไทร
4. “พวกเราควรทำความสะอาดรอบๆ.....นี้” ควรเติมข้อความใดลงในช่องว่าง (นำไปใช้)
 - ก. บริเวณ
 - ข. บริการ
 - ค. บริหาร
 - ง. บริเวณ
5. “พญาคชสาร” หมายถึงสัตว์ในข้อใด (ความเข้าใจ)
 - ก. สิงโต
 - ข. ลิง
 - ค. หมี
 - ง. ช้าง

6. ข้อใดสะกดด้วยมาตราแม่มกน (ความรู้)

- ก. อองอาจ
- ข. บริจาค
- ค. เมตตา
- ง. บุญคุณ

7. ข้อใดอ่านผิด (ความรู้ความจำ)

- ก. ผลไม้ อ่านว่า ผน - ไม้
- ข. อันธพาล อ่านว่า อัน - ทะ - พาน
- ค. รสหวาน อ่านว่า รต - หวาน
- ง. สมบูรณ์ อ่านว่า สม - บุน

8. ข้อใดสะกดด้วยแม่มกนทั้งหมด (ความรู้)

- ก. อันธพาล อาหาร
- ข. คุณค่า ภาควิชา
- ค. เพลินตา ร้ายกาจ
- ง. บาดเจ็บ บุญคุณ

9. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก (ความรู้)

- ก. โกรธ
- ข. รสหวาน
- ค. อาหาร
- ง. อันธพาล

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ผีอันธพาล คือข้อใด (วิเคราะห์)

- ก. จงภูมิใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
- ข. ปล่อยมือตายเพราะปาก
- ค. ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน
- ง. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตน

แบบทดสอบท้ายเล่มบทเรียน

เรื่องลูกกตัญญู

เล่มที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท (x) ทับตัวอักษร หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. แม่ข้างปวยหนักต้องไ้ยาที่มีสรรพคุณดีก็ขนานมารักษา (ความรู้ความจำ)
 - ก. 2 ขนาน
 - ข. 3 ขนาน
 - ค. 4 ขนาน
 - ง. 5 ขนาน
2. ลูกข้างเดินทางไปหาญาติมารักษาเพราะเหตุใด
 - ก. เป็นเด็กเกเร
 - ข. เป็นเด็กกล้าหาญ
 - ค. เป็นเด็กน่ารัก
 - ง. เป็นเด็กกตัญญู
3. “ ชาวบ้านที่ประสบภัยจากคลื่นยักษ์สึนามิได้พากัน.....ไปอยู่ที่พักชั่วคราว” ควรเติมข้อความใด (การนำไปใช้)
 - ก. เข้าพบ
 - ข. อพยพ
 - ค. คั่นพบ
 - ง. โทรศัพท์
4. เหตุใดกบจึงขอร้องให้ลูกข้างพ่นน้ำเป็นฝอย (วิเคราะห์)
 - ก. อากาศร้อนมาก
 - ข. ทดสอบความฉลาด
 - ค. ลูกข้างชอบเล่นน้ำ
 - ง. อยากได้เพื่อนใหม่
5. คำข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก (ความรู้)
 - ก. เส้นกราฟ
 - ข. อพยพ
 - ค. รักษา
 - ง. ทอฟฟี่

6. คำในข้อใดสะกดด้วยมาตราแม่กบทั้งหมด (ความรู้)
- ยี่ราฟ รูปภาพ
 - กราบลา รักษา
 - เคารพ กตัญญู
 - ไบบัว สรรพคุณ
7. คำว่า สรรพคุณ มีความหมายตรงกับข้อใด (ความรู้ ความจำ)
- ประโยชน์
 - มีโทษ
 - ประหยัด
 - มีคุณภาพ
8. ข้อใดอ่านผิด (ความรู้)
- ยี่ราฟ อ่านว่า ยี่ - ราบ
 - เคารพ อ่านว่า เคา - รบ
 - สรรพคุณ อ่านว่า สับ - คุณ
 - รูปภาพ อ่านว่า รูป - พาบ
9. “ท่านเจ้าป่าที่.....เข้ามาขอยาดีจากท่านไปรักษาแม่” ควรเติมข้อความใด(การนำไปใช้)
- สง่างาม
 - เคารพ
 - ตุร้าย
 - กล้าหาญ
10. เหตุใด สิงโตจึงไม่กินลูกช้างเป็นอาหาร (วิเคราะห์)
- มีความเฉลียวฉลาด
 - มีความรอบคอบ
 - มีความกล้าหาญ
 - มีความกตัญญู

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่ถูกต้อง

1. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่กก ทั้งหมด (ความเข้าใจ)

- ก. โรค เหตุ
- ข. ตักดา โลก
- ค. ประมุข ยกเมฆ
- ง. สุนัข วัตถุ

2. นักร้องแบบเครื่องแต่งกายทำสร้อย.....ถวายแด่องค์พระ.....ของประเทศสุวรรณภูมิ
 ข้อความใดในช่องว่าง (การนำไปใช้)

- ก. ไชยมุก ประมุข
- ข. ไชยมุก ประมุข
- ค. ไชมุข ประมุข
- ง. ไชยมุก ประมุข

3. คำในข้อใด ไม่ใช่ มาตราแม่กก (ความเข้าใจ)

- ก. สมัคร
- ข. สวรรค์
- ค. อุปสรรค
- ง. พรรคพวก

4. “ในยุคนี้ผู้บริโภคสามารถใช้เทคนิคต่างๆ ในการซื้อสินค้าได้อย่างปลอดภัย จึงจะทำให้มีสุขภาพดีขึ้น” จากข้อความนี้มีมาตราแม่กกกี่คำ (วิเคราะห์)

- ก. 3 คำ
- ข. 4 คำ
- ค. 5 คำ
- ง. 6 คำ

5. คำในข้อใดอ่านผิด (ความรู้)

- ก. พรรคพวก อ่านว่า พัก - พวก
- ข. สมัคร อ่านว่า สะ - หมัก
- ค. อบายมุข อ่านว่า อะ - บาย - ยะ - มุก
- ง. อุปสรรค อ่านว่า อุ - ปะ - ลัก

6. ข้อใดสะกดด้วยแม่กดทั้งสองคำ (ความรู้ความจำ)

- ก. ครุฑ พุทรา
- ข. สุนัข สัจจะ
- ค. สำเร็จ รูปภาพ
- ง. วรรณ บัณฑิต

7. คำในข้อใดที่ออกเสียงตัวสะกดเหมือน กับคำว่า “ดุษฎี” (วิเคราะห์)

- ก. ศึกษา
- ข. อารมณ์
- ค. พาณิชย์
- ง. อากาศ

8. “เขามักจะแพ้.....อยู่เสมอ เราควรให้.....เขาปรับตนเองให้พร้อม”
ควรเติมคำใดในช่องว่าง (วิเคราะห์)

- ก. อวกาศ โอกาส
- ข. บรรยากาศ โอกาส
- ค. อากาศ โอกาส
- ง. โอกาส อากาศ

9. คำในข้อใด ไม่ใช่ ตัวสะกดมาตราแม่กด (ความรู้)

- ก. ปรรณนา
- ข. บัณฑิต
- ค. รัฐสภา
- ง. พศาล

10. คำว่า “มะ – หอ- ระ- สบ” ข้อใดเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง (ความรู้)

- ก. มหรสบ
- ข. มหรสป
- ค. มหรสภ
- ง. มหรสพ

11. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่กดทั้งสองคำ (ความรู้)

- ก. คุณค่า ทวีป
- ข. ยี่ราฟ เสพยา
- ค. สัปแช่ง อบายมุข
- ง. อพยพ บริโภค

12. “การมีดีเป็น..... อันประเสริฐ” ควรใช้คำในข้อใด มาเติมลงในช่องว่าง (การนำไปใช้)
- ก. สภาพ ลาบ
 - ข. ลาบ ภาพ
 - ค. สุภาพ ลาบ
 - ง. สุขภาพ ลาบ
13. ข้อในข้อใดสะกดด้วยแม่กบทั้ง 2 คำ (ความรู้ความจำ)
- ก. อาภัพ ทวีป
 - ข. สัปแช่ง फिल्ม
 - ค. เหม็นสาบ สนิท
 - ง. อพยพ ประมุข
14. “น้ำมันขึ้นราคาทำให้เขาต้อง.....กับปัญหาการส่งสินค้า” ควรนำคำที่ถูกต้องในข้อใด มาเติมลงในช่องว่าง (การนำไปใช้)
- ก. ประสพ
 - ข. ประสป
 - ค. ประสม
 - ง. ประสบ
15. คำในข้อใดไม่มีตัวสะกดในมาตราแม่กบ (ความรู้)
- ก. สรรหา
 - ข. พายัพ
 - ค. ลาบ
 - ง. พิภพ
16. คำในข้อใดใช้แม่กบทั้งสองคำ (การนำไปใช้)
- ก. สรรพนาม การกุศล
 - ข. ทำเนียบ จลาจล
 - ค. พยาบาล ปรรณนา
 - ง. ธนาคาร การกุศล

17. คำใดมีตัวสะกดแม่ กน ทุกพยางค์ (ความรู้)
- ก. เกรียบบาท
 - ข. วิญญูณ
 - ค. เวยยาม
 - ง. กิจการ
18. ข้อใดเขียนสะกดคำผิด (ความรู้ความจำ)
- ก. สัญฐาน
 - ข. สัญญาณ
 - ค. สัญชาติ
 - ง. สัญจร
19. “นักเรียน ชั้น ป. 4 รับผิดชอบทำความสะอาดประจำวันหน้าโรงเรียน”
ข้อความที่เติมในช่องว่าง คือข้อใด (การนำไปใช้)
- ก. เวร บริเวณ
 - ข. เวร บริเวน
 - ค. เวณ บริเวณ
 - ง. เวณ บริเวร
20. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่กตทั้งหมด (ความเข้าใจ)
- ก. อาหาร อาการ
 - ข. สุสาน รสชาติ
 - ค. พัฒนา บริวาร
 - ง. มนุษย์ สถิต
21. คำในข้อใดออกเสียงสะกดคำเหมือนคำว่า “โทรศัพท์” (วิเคราะห์)
- ก. สัญญา
 - ข. ประมุข
 - ค. ลพบุรี
 - ง. สมัคร
22. “ฝูงวิหคบินอยู่ใกล้กับก้อนเมฆ” คำที่ขีดเส้นใต้อยู่ในมาตราตัวสะกดใด (วิเคราะห์)
- ก. แม่กต
 - ข. แม่กบ
 - ค. แม่กน
 - ง. แม่กก

23. คำในข้อใดอ่านไม่ถูกต้อง (ความรู้)
- ก. โลหิต อ่านว่า โล – หิต
 - ข. ชื่อสัตย์ อ่านว่า ชื่อ – สัต
 - ค. สำเร็จ อ่านว่า สำ – เร็จ
 - ง. ฤทธิ์เดช อ่านว่า ริด – เดด
24. คำในข้อใด ไม่ใช่ มาตราแม่กต (ความเข้าใจ)
- ก. อนุญาต
 - ข. อบายมุข
 - ค. เศรษฐี
 - ง. ประเสริฐ
25. คำว่า “**เพชฌฆาต**” อยู่ในมาตราตัวสะกดใด (ความเข้าใจ)
- ก. แม่กก
 - ข. แม่กบ
 - ค. แม่กน
 - ง. แม่กต
26. ข้อความในข้อใดมีมาตราแม่กนมากที่สุด (วิเคราะห์)
- ก. โทรศัพท์ช่องนี้ไม่มีสัญญาณ
 - ข. กิจกรรมบริเวณนี้กำลังเจริญก้าวหน้า
 - ค. ตำรวจใส่กุญแจมือโจรที่จับได้
 - ง. รัฐบาลสัญญาว่าจะปราบอั้งยิห์บริเวณนี้
27. คำในข้อใดต่างจากพวก (วิเคราะห์)
- ก. พัฒนา
 - ข. ปฏิเสธ
 - ค. อริยาบถ
 - ง. โทรศัพท์
28. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่กน (ความรู้)
- ก. บาดทะยัก
 - ข. สัมภาษณ์
 - ค. เผาะลาญ
 - ง. โลกมาก

29. ข้อความในข้อใดมีมาตราแม่กบมากที่สุด (วิเคราะห์)

- ก. คุยายใช้ทัพพิทักษ์กลาป
- ข. ไทรศพ์ที่รุ่มนี้ถ้ายรูปแล้วได้ภาพสวयงาม
- ค. งานวัดที่จังหวัดลพบุรีมีมหรสพ
- ง. ชายผู้อำภพมีรูปร่างที่น่าสงสาร

30. “อย่าทำตัวเป็นนักเลงอันธพาล” ข้อความที่ขีดเส้นใต้ อยู่ในมาตราตัวสะกดใด (ความเข้าใจ)

- ก. แม่กด
- ข. แม่กก
- ค. แม่กบ
- ง. แม่กน

31. คำในข้อใดอ่านผิด (ความเข้าใจ)

- ก. วิทยุ อ่านว่า วิด – ทะ - ยุ
- ข. โอกาส อ่านว่า โอ – กาด
- ค. เศรษฐี อ่านว่า เสด – ที
- ง. บริเวณ อ่านว่า บอ – ริ -เวน

32. “ความสามัคคี ทำให้การงานประสบความสำเร็จ ”

จากข้อความนี้ คำใด อยู่ในมาตราแม่กก (วิเคราะห์)

- ก. ประสบ
- ข. สามัคคี
- ค. สำเร็จ
- ง. การงาน

33. คำในข้อใดไม่อยู่ในมาตราแม่กด (ความรู้)

- ก. วิเศษ
- ข. ศรัทธา
- ค. บุปผา
- ง. พัฒนา

34. “ผู้บริโภค ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี” คำที่ขีดเส้นใต้อยู่ในมาตรา
ตัวสะกดใด (ความเข้าใจ)
- แมกก
 - แมกด
 - แมกน
 - แมกบ
35. คำในข้อใดไม่มีมาตราแมกด (ความเข้าใจ)
- อุโบสถ
 - บริษัท
 - วิทยุ
 - เมขลา
36. ข้อใดไม่มีมาตราแมกบ (ความเข้าใจ)
- เขาใช้ทัพพีตักข้าว
 - พระบิณฑบาตตอนเช้า
 - กีฬใช้โทรศัพท์รุ่นใหม่
 - ยานี้มีสรรพคุณดี
37. ข้อความใดไม่มีมาตราแมกก (ความเข้าใจ)
- เขาป่วยเป็นโรคร้าย
 - พ่อพาแม่ไปรักษาที่คลินิก
 - งานนี้มีอุปสรรคมาก
 - เศรษฐกิจมีทรัพย์มาก
38. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดต่างจากพวก (วิเคราะห์)
- เขาทำผิดกฎจราจร
 - พรรคการเมืองจัดตั้งรัฐบาล
 - ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย
 - คุณพ่อซื้อบ้านจัดสรร
39. คำในข้อใดสะกดผิด (ความรู้)
- ปฏิเสธ
 - เวทมนต์
 - ปราศจาก
 - ปรากฏ

40. คำในข้อใดอ่านผิด (ความรู้ความจำ)

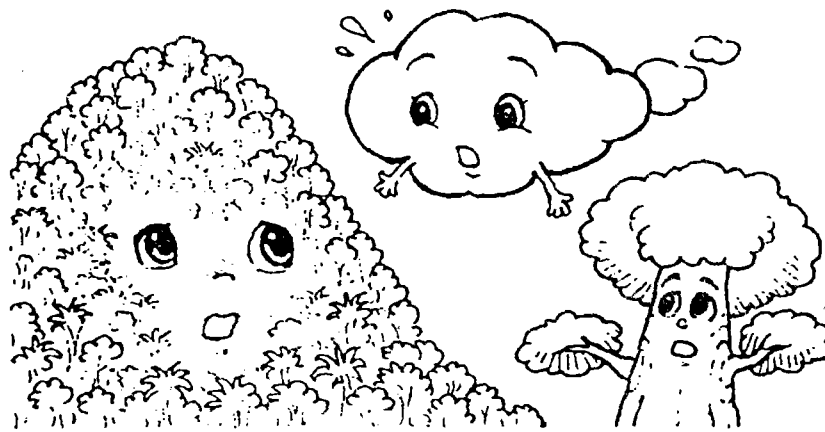
- ก. เผาผลาญ อ่านว่า เผา - ผลาน
- ข. อาจารย์ อ่านว่า อา - จาน
- ค. พลเมือง อ่านว่า พน - เมือง
- ง. ชลบุรี อ่านว่า ชน - บุ - รี

ภาคผนวก ค

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

แบบเรียนเล่มเด็กเชิงวรรณกรรม
ชุดตัวละครดอกไม้ตรงมาตรา (แม่กก)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เมฆน้อยหลง

ลำดับที่ ๑
คาบที่ ๑-๒

ชุดิมา จิตบูรณ เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

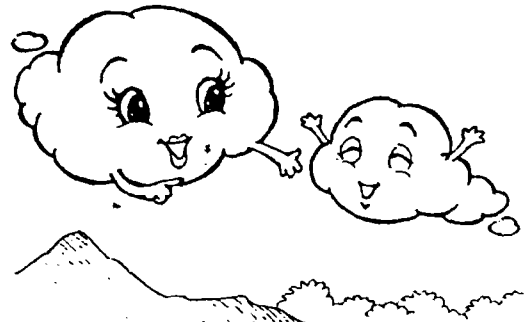
เมฆน้อย : จะไปไหนกับเจ้าจ๊ะฝูงนก

ฝูงนก : พวกเรากำลังจะออกหาอาหารสำหรับลูกๆ จ้า

เมฆน้อย : ดื่บดากเป็นนกอย่างพวกเธอจึงเลยจะได้ออกไปหาอาหารเอง

ฝูงนก : เป็นเมฆอย่างเธอนะ วิ่งไม่ได้ถึงกินอาหารก็ไม่ได้

พวกเรานี่สิต้องขยันทำงานหาอาหารเลี้ยงตนเอง

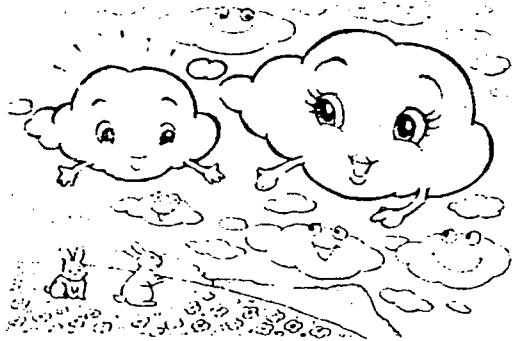

เมฆน้อย : แม่จ๋าถูกอยากมีเพื่อนและอยากทำงานอย่างพวกนกจังเลย

แม่เมฆ : ถูกเริ่มโตและแข็งแรงแล้วแม่จะพาไปพบเพื่อนๆ และชม

ความงามของธรรมชาติ ถูกจะได้ไม่ทุกข้อใจเรื่องเพื่อนอีก

เมฆน้อย : ไซโย : วันนีโชคดีจริงๆ จะได้ออกไปเที่ยวแล้ว

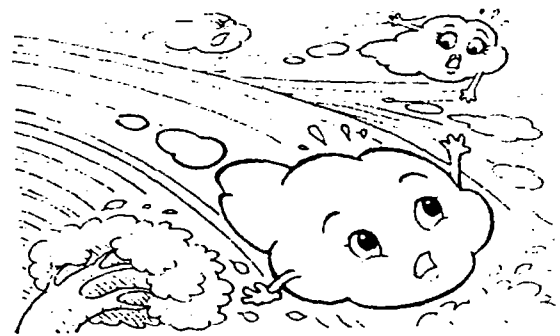

เมฆน้อย : ก็คงฟ้ามีช่างกว้างใหญ่ไพศาลจริงๆ คุณน้าเมฆเดิมไปเมด

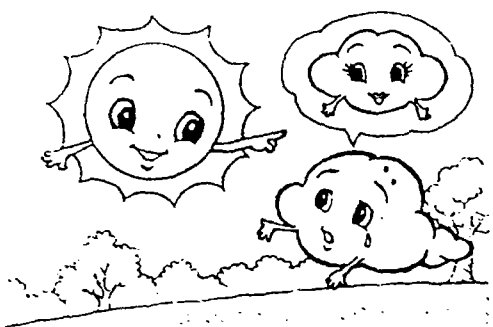
แม่เมฆ : นกดูเพื่อนๆ ของลูกข้างล่างสิจ๊ะ

เมฆน้อย : ได้เ็น : พวกจิ้งเหลน แต่ถูกก็อยากมีงานทำอย่างคนอื่นจ๊ะ เขาน้ำ

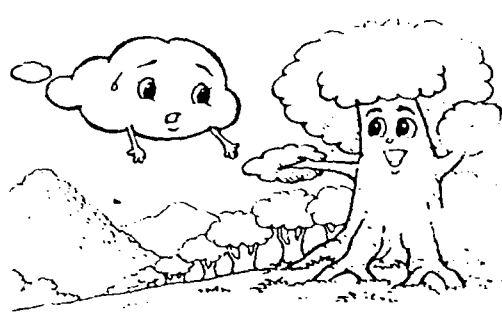
แม่เมฆ : ลูกคงพอจะคลายความทุกข์ใจได้บ้างนะ

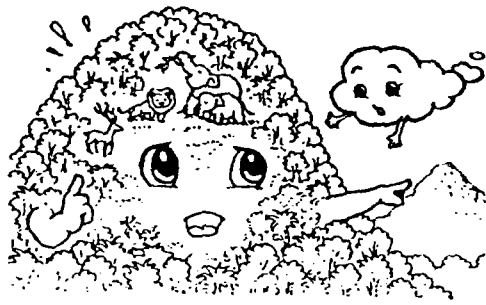
ขณะที่เมฆน้อยกำลังลอยตัวอยู่บนท้องฟ้าอย่างมีความสุขอยู่
ทันใดนั้นก็เกิดพายุขึ้น แรงของพายุทำให้เมฆน้อยไม่อาจต้านทานได้ จึง
พลัดพรากจากแม่ไปคนละทิศคนละทาง เมื่อลมพายุสงบลงเมฆน้อยรู้สึก
โศกเศร้าแล้วออกคามหาแม่

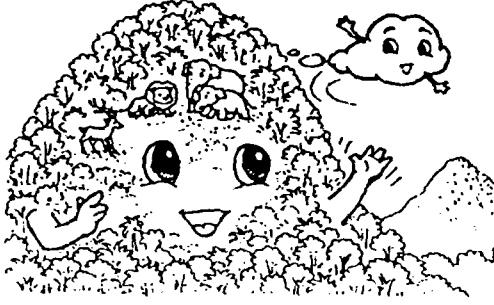
เมฆน้อย : ดวงอาทิตย์จ้า เห็นแม่เมฆผ่านมาทางนี้บ้างไหม
 ดวงอาทิตย์ : ฉันเห็นพายุหอบไปทางต้นไม้ใหญ่โน้นแน่ะ
 เมฆน้อย : ฉันอยากเป็นดวงอาทิตย์อย่างเธอจะได้มีงานทำบ้าง
 ดวงอาทิตย์ : ไม่สิหรอกจะ วันไหนฉันหยุดทำงาน โลกต้องมืดมิด
 และไฟฟ้ายกดับไปหมด เป็นเมฆนะคิดแล้วนะ

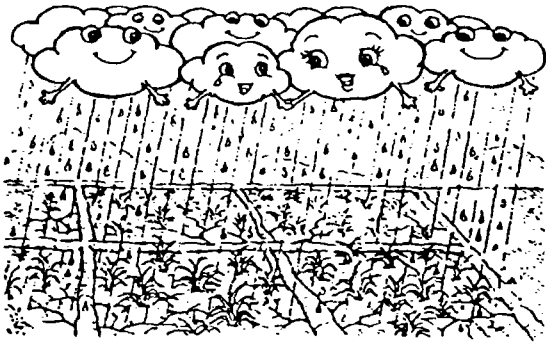
เมฆน้อย : ต้นไม้จ๋า เห็นแม่เมฆของฉันผ่านมาทางนี้ไหม
 ต้นไม้ : ฉันเห็นพายุพัดไปทางเขาสูงโน้นแน่ะ
 เมฆน้อย : ฉันอยากเป็นต้นไม้อย่างเธอบ้าง คุณก็เขียวชอุ่ม
 ต้นไม้ : ไม่สิหรอกจะ ต้นไม้ที่เหล่าพายุขว้างก้อนใหญ่ทิ้งหลายลูกรากก็ค
 อดอยู่กับที่ไปไหนมาไหนไม่ได้เลย เป็นเมฆนะคิดอยู่แล้ว

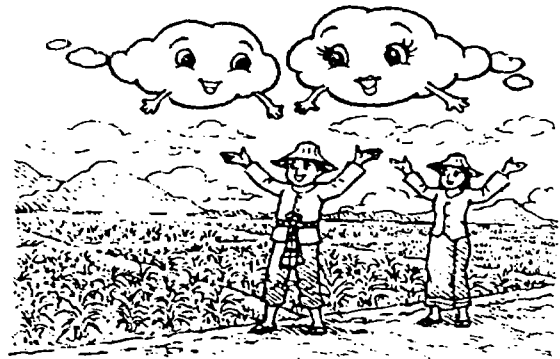
เมฆน้อย : คุณเขาก็สูงสง่า เห็นแม่ของฉันผ่านมาทางนี้บ้างไหมจ๊ะ
 คุณเขา : ฉันเห็นพายุหอบไปทางทุ่งนาหลังเขาโน้น
 เมฆน้อย : ฉันอยากเป็นคุณเขาย่างเธอบ้าง คงจะสนุกสินะ
 คุณเขา : ไม่สนุกเลย คุณสิพวกเราต้องรับน้ำหนักของต้นไม้
 สัตว์และพืช เป็นเมฆนี่แสนจะโชคดีกว่าพวกเรา

เมฆน้อย : อ้อทำหน้าโศกเศร้าไปเลย ขอบใจเธอมากนะที่ช่วย
 บอกทางให้ ฉันขอไปตามหาแม่ก่อนนะ
 คุณเขา : เมฆน้อยจะไปเธอก็จะกลายเป็นฝนอันชุ่มฉ่ำ ขอให้เธอโชคดี
 ผ่านพื้นอุปสรรคต่างๆและได้พบกับแม่นะจ๊ะ

เมื่อมาถึงห้องทุ่งที่แห้งแล้งก็ได้พบกับแม่และก้อนเมฆอีกจำนวนมาก
ต่างพากันรวมตัวด้วยความดีใจ น้ำค้างแห่งความดีใจได้กลั่นตัวกลายเป็น
สายฝนอันชุ่มฉ่ำลงสู่ห้องนาที่แห้งแล้ง ให้กลับมามีความชุ่มชื้นอีกครั้ง

เสียงร้อง ใจโฮ! ด้วยความดีใจของชาวนา ทำให้เมฆน้อยมีความสุข
ที่ตนเองก็มีค่าและมีความสำคัญไม่แพ้คนอื่น และใบหน้าเดิมไปด้วยรอยยิ้ม
ของความดีใจที่ได้พบแม่และได้ทำหน้าที่ของตนเอง

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา (แม่กกด)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สามผู้วิเศษ

ลำดับที่ ๒
คาบที่ ๓-๔

ชุดิมา จิตรบุรณ์ เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

โครงสร้างการสอน

ความคาดหวังของ : คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กตก ที่ไม่ตรงมาตราคือคำที่สะกด

ด้วย ข ร ฌ ฎ ฏ ค ท ฑ ฒ ศ ม ษ

จุดประสงค์การเรียนรู้ : เมื่ออ่านเรื่องตามผู้วิเศษ และทำกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

๑. สรุปใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

๒. อ่านสะกดคำมาตราแม่กตกที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง

๓. เขียนสะกดคำมาตราแม่กตกที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง

๔. แสพบทบทวนบทเรียนเรื่องที่อ่านได้

๕. เขียนนิทานต่อเนื่องจากจินตนาการได้

อรรถลักษณะ : บรรยายถึงจินตนาการ

๑. เริ่มเรื่อง : ณ หมู่บ้านแม่กตก ที่มี ๗ ผู้เฒ่าเป็นผู้ใหญ่บ้าน มีบุตรชายสามคน

๒. ทั่วไปปัญหา : ๗ ผู้เฒ่า ต้องการให้บุตรชายคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน

๓. ที่เหตุการณ์ปัญหา : บุตรชายทั้งสามจึงลาพ่อแม่ไปเรียนวิชา

๔. แสพบทบทวนทั้งภาคทฤษฎี : ๗ ผู้เฒ่า มีบุตรชายสามคนต้องการคัดเลือกคนที่มีความสามารถมาทำหน้าที่แทนตน และบุตรชายทั้งสามมีความสามารถและตามักดี

๕. คติสอนใจ : ความรักใคร่สามัคคีกันจะทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

คำนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นตัวสะกดแทนได้หลายตัวจึงจะต้องมีสื่อกลางให้ผู้เรียนเกิดความสนใจไม่เบื่อหน่าย สื่อการเรียนดังกล่าวก็คือแบบเรียนเล่มเล็ก เรื่องวรรณกรรมที่สร้างจินตนาการแนวคิดของ รศ. หทัย ศັນทอง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการเรียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เขียนจึงได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเรื่องตามผู้วิเศษขึ้นมา เพื่อเป็นสื่อใช้สอนเรื่อง มาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตรา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศศ. ตันน มีจันทร์มา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำแบบเรียนเล่มเล็กเรื่องวรรณกรรมจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

จุติมา จิตบุรณ์

ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนเล่มเล็กจิ๋ววรรณกรรมสำหรับเด็ก

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีชมเชยนักเรียนซึ่งมีขั้นตอนการสอนภายใต้ทฤษฎี

การสอนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กจิ๋ววรรณกรรมดังนี้

ขั้นที่ ๑. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากแบบเรียนเล่มเล็กจิ๋ววรรณกรรม

ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องและตอบคำถามสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

ตามผู้วิเศษ

ขั้นที่ ๓. นักเรียนวิเคราะห์หรือวาดลักษณะและเขียนเรื่องเลิखแบบ

ขั้นที่ ๔. นักเรียนเขียนเรื่องเป็นรูปแบบของตนเอง

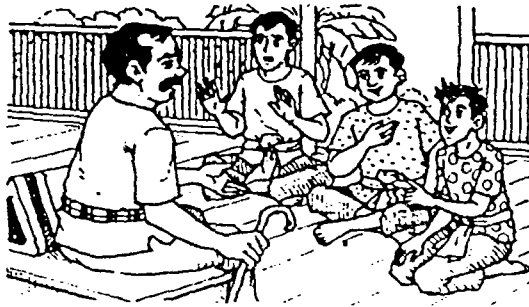
ขั้นที่ ๕. เสร็จสิ้นบทเรียนภาษา

๒. แบบเรียนเล่มเล็กจิ๋ววรรณกรรมเป็นสื่อกลางของวิธีสอน ซึ่งจะใช้สื่อและดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

๓. ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กจิ๋ววรรณกรรมเป็นแกนนำและสามารถใช้สื่ออื่นๆ เสริมเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ความเหมาะสม

ณ หมู่บ้านแม่กตก ๗ ผู้เฒ่าเป็นผู้ใหญ่บ้านมีบุตรชายสามคนคือ ทิศกฤษ และอาสา นับวัน ๗ ผู้เฒ่าก็ยิ่งชรามากขึ้น ขณะที่เดินตรวจตราดูความเรียบร้อยของหมู่บ้านก็คิดพิจารณาว่าจะมอบตำแหน่งให้ลูกหลานไหนดี

วันหนึ่งจึงเรียกลูกชายทั้งสามมาพบและบอกว่า

พ ผู้เฒ่า : ลูกทั้งสามพ่อก็นับวันจะแก่เฒ่า พ่ออยากให้เจ้าทั้งสามมาสืบ
ทอดคำแหน่งต่อจากพ่อแต่ชาวบ้านต้องยอมรับนะ

คิด : พวกเราจะไม่สามารถที่จะรับตำแหน่งในตอนนี้หรอก

ภานี : มันดีกว่าที่พ่อพวกเราขอเวลาไปร่ำเรียนวิชาก่อนได้ไหม

อาสา : ลูกก็เห็นด้วย กับพวกพี่ๆ

ภานี : พวกเราน่าจะแยกทางกันครั้งนี้นะ เพื่อจะได้ไปศึกษากับ
อาจารย์ต่างสำนักกันจะดีไหม

อาสา : ดีเหมือนกัน เมื่อครบสามปีเราค่อยมาพบกันใหม่

คิด : ภานีและอาสา น้องรักของพ่อให้โชคคินะ

คิด : เดินทางไปเรียนวิชาที่สำนักอาจารย์ ชาคู

อาสา : เดินทางไปเรียนวิชาที่สำนักอาจารย์ สติค

ภานี : เดินทางไปเรียนวิชาที่สำนักอาจารย์ วิทอา

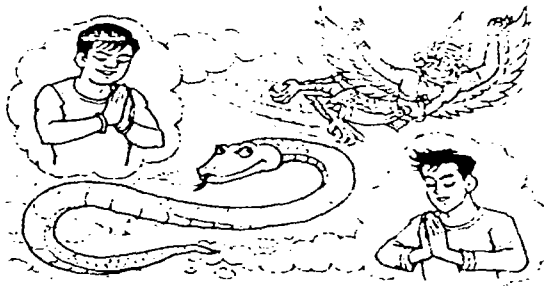
เมื่อครบสามปี คิด อาสา และภานี เติบโตเป็นหนุ่มใหญ่ และได้
เดินทางกลับมาที่บ้านแม่เกิด พ ผู้เฒ่าดีใจมากจึงเรียกลูกบ้านมาประชุม
เพื่อทำการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้ใหญ่บ้านคนต่อไป

ผ ผู้เฒ่า : ลาเทิด ข่ายเอียด และเจ้าอาทิลย์เป็นโลกาเสวิทงพวกเจ้าแล้ว
ที่จะเลือกผู้ใหญ่นำมาแทนข้า
อาทิลย์ : เอ : ผู้ใหญ่แล้วพวกเราจะเลือกกันที่ไหนดีล่ะ
ผ ผู้เฒ่า : พรุ่งนี้ พบกันที่ลานกลางหมู่บ้านก็แล้วกันนะ

เมื่อถึงวันประดองฝีมือชาวบ้านต่างพากันมาดูขานุ่มทั้งสาม
ผ ผู้เฒ่า : เอาละลูกๆทีนี้ใครมีความสามารถหรือฤทธิ์เดชอะไรก็จง
แสดงฝีมือให้เลอลูก
คิล : ลูกขอแสดงเป็นคนแรกก็แล้วกัน คิลก็ร้ายเวทมนต์เมื่อ
เสร็จสิ้นคาถาก็มีก๊าซพวยพุ่งออกมา ร่างของคิลหายวับไป
กับคำ ปรากฏเป็นเพชรเม็ดงามต้องแสงแวววาวสว่างเจิดจ้า

อาทิลย์ : ราว : ช่างวิเศษจริงๆ ใครจะสาและงูยี่สิบหัวล่ะ กาสากานี
ออกมาขึ้นกลางลานบ้านและบอกทุกคนว่าพวกเราจะแสดง
ความสามารถพร้อมๆกันคอยดูนะ
ทันใดนั้น อาสา ก็กลายเป็นงูยักษ์อนบิลซ์ก็เถือจอยู่กลางลานบ้าน
ฝ่าย กานี ก็ไม่ยอมแพ้ถายร่างเป็น พญาคูรา บินโฉบเฉี่ยวร่างของงูยักษ์
อยู่ไปมา

ชาวบ้านต่างก็ตกตะลึงในความสามารดของขานุ่มทั้งสาม และ
ปรึกษากันว่า
ชาวบ้าน : พวกเราไม่สามารถที่จะตัดสินใจเลือกใครคนใดคนหนึ่งจน
กว่าจะเหลือผู้เฒ่าเพียงคนเดียว
ผ ผู้เฒ่า : ลูกทั้งสามพวกเจ้าจะทำอย่างไรกันคิดละ พ่อเองก็เลือกไม่ถูก
เหมือนกัน

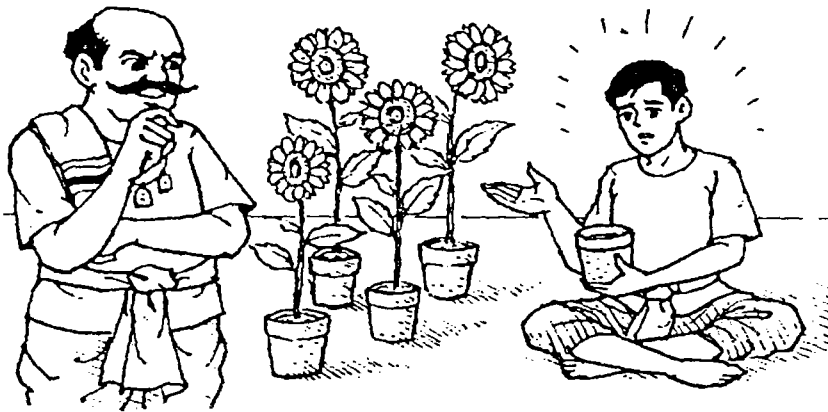
ศิลปินอาสาและกามิ จึงตกลงกันว่าจะให้พี่ชายคนโตรับตำแหน่งแทนพ่อ ส่วนอาสาและกามิ จะขอเป็นผู้ช่วยพี่ชายคนโตดูแลหมู่บ้าน

ผุ้เผ่าดีใจมากที่ลูกทั้งสามมีความรักและสามัคคีกัน จึงป่าวประกาศให้ชาวบ้านทราบและจัดงานมอบตำแหน่งให้ลูกชายทั้งสาม ชาวบ้านต่างโห่ร้องโห่ร้องอย่างมีความสุข โห่โห่! โห่โห่! โห่โห่!

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
ชุดตัวละครดัดแปลงมาตรา (แม่กค)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เศรษฐีเจ้าปัญญา

ลำดับที่ ๓
คาบที่ ๕-๖

ชุดิมา จิตรบุรณ เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด : คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก ที่ไม่ตรงมาตราคือคำที่
สะกดด้วย ก ข ฦ ฎ ฏ ค ท ฑ ฒ ศ ษ ฌ

จุดประสงค์การเรียนรู้ : เมื่ออ่านเรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา และทำกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

๑. สรุปใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๒. อ่านออกเสียงสะกดคำมาตราแม่กได้ถูกต้อง
๓. เขียนคำมาตราแม่กที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
๔. เขียนนิทานเล่มเล็กจากจินตนาการได้

อรรถลักษณะ : บรรยายเจตนาการ

๑. เริ่มเรื่อง : เศรษฐีถูกขโมยทรัพย์มาก มีลูกสาวสวยชื่อกระแจะ
๒. ขั้วปัญหา : เศรษฐีต้องการชายหนุ่มที่มีความซื่อสัตย์จึงคัดเลือกได้ห้าคน
๓. ขั้วเหตุเกิดปัญหา : เศรษฐีจึงมอบเมล็ดทานตะวันและกระดางให้ชายหนุ่มทั้งห้า
๔. แก่เหตุการณืทั้งภาวทศะ : เศรษฐีถูกขโมยทรัพย์มาก มีลูกสาวแสนสวยชื่อกระแจะต้องการคัดเลือกชายหนุ่มที่มีความซื่อสัตย์ให้แต่ลูกสาวจึงใช้กลอุบายในการคัดเลือก
๕. คติสอนใจ : ซื่อกินไม่หมดคนกินไม่นาน

คำนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา นั้นมีพหุพจนะที่ใช้เป็นตัวสะกดแทนได้หลายตัว จึงจำเป็นต้องมีสื่อกลไกให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ สื่อการเรียนดังกล่าวก็คือแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมที่สร้างชิ้นตามแนวคิดของ รศ.หทัย ดันทอง ซึ่งสามารถแก้ปัญหา การสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เขียนจึงได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็ก เรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญาขึ้นมาเพื่อเป็นสื่อใช้สอนเรื่อง มาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ธานี มีจันทร์หมาก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ในการจัดทำแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

จุติมา จิตบุรณ์

ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมสำหรับครู

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนการสอนภายใต้ทฤษฎีการสอนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องและตอบคำถามสรุปใจความสำคัญจากเรื่องเศรษฐีเจ้าปัญญา
 - ขั้นที่ ๓. นักเรียนวิเคราะห์อรรถลักษณะและเขียนเรื่องเลี่ยนแบบ
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนเขียนเรื่องเป็นรูปแบบของตนเอง
 - ขั้นที่ ๕. เสร็จทักษะทางภาษา
๒. แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเป็นสื่อกลไกของวิธีสอน ซึ่งจะใช้สื่อและดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง
๓. ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเป็นแกนนำและสามารถใช้สื่ออื่นๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

มีเศรษฐีคนหนึ่งชื่อถูกขโมยทรัพย์สมบัติจำนวนมาก และมีบุตรสาวแสนสวยชื่อกระแจะ เศรษฐีรักและเป็นห่วงลูกสาวมากเมื่อถึงวัยมีคู่ครองจึงคิดหาวิธีเลือกคู่ครองให้

เศรษฐี : นี่พวกบ่าวไพร่ จะไปป่าวประกาศให้ชาวหมู่บ้านทั้งหลายทราบ
โดยด่วน

บ่าวไพร่ : ประกาศชาวหมู่บ้านทั้งหลาย โปรดทราบ เศรษฐีภคฤๅณมี
ความประสงค์จะคัดเลือก คู่ครองให้แก่ลูกสาวแสนสวย และ
จะมอบทรัพย์สินสมบัติให้หากใครผ่านการคัดเลือก*

ชาวหมู่บ้าน : โอ้โฮ : สวยจริงๆ พวกเราจะต้องทำอะไรบ้างล่ะ
บ่าวไพร่ : เชิญไปสมัครและสอบสัมภาษณ์ที่บ้านเศรษฐีได้โดยเข้า
พ่อหมู่บ้าน

ชาวหมู่บ้าน : แหม ! ทำราวกับว่าจะประกวดชาวหมู่บ้านรูปร่างเนอะ

เศรษฐีทำการคัดเลือกด้วยตนเองจนได้ชายหนุ่มที่ถูกใจห้าคน
เศรษฐี : เอาละพ่อหมู่บ้านทั้งห้า คือ ทองดี วิชัย ไกรวิทย์ กิตติ และ
ศักดิ์สิทธิ์ พวกเจ้าถ้ามั่นใจแล้วรีบวิ่งไปเสวนะ

ชาวหมู่บ้าน : แล้วพวกเราจะต้องทำอะไรอีกล่ะท่านเศรษฐี

เศรษฐี : ข้าก็อยากเห็นคนที่มีความสามารถเหมือนต้นใจเย็นๆนะ
พ่อหมู่บ้าน

เศรษฐี : เจ้าพวกบ่าวไพร่ทั้งหลายจงนำกระถางดอกไม้และเบรียล
ทานตะวันที่ขึ้นบริเวณไร่มาแจกพ่อหมู่บ้านทั้งห้าคนให้

ชาวหมู่บ้าน : พวกเราจะต้องทำอะไรกับเจ้าเมล็ดทานตะวันนี่ล่ะท่านเศรษฐี

เศรษฐี : พวกเจ้าจงเอาเฉพาะเมล็ดที่ขึ้นรอบโคนไปปลูกกันนะ ถ้าให้เวลา
พวกเจ้าสองเดือน

ชายหนุ่มทั้งห้าต่างไขว่คว้าจะปลูกทานตะวันของตนเองให้สวยงามไม่แพ้กัน

ทองดี : คอยดูแลดินหมั่งลูกเขยเศรษฐีต้องเป็นของข้าแน่ๆ

วิชัย : ข้าจะปลูกทานตะวันให้สวยงามกว่าเจ้าให้ได้

กิดติและโกรวิทย์ : พวกเราก็เหมือนกันไม่ยอมพลาดโอกาสหรอก

เมื่อถึงกำหนดนัดหมาย ต้องเดือนต่อมา ชายหนุ่มทั้งห้าก็มาพร้อมเอากระถางดอกไม้ที่มีทานตะวันบานสะพรั่ง

เศรษฐี : ไฮ้ไฮ้ ! ทองดี วิชัย โกรวิทย์ กิดติ พวกเจ้าปลูกกัน

อย่างไรนี้ทานตะวันข้างสาวงามจริงๆ

ชายหนุ่มทั้งสี่ : พวกข้าก็ รดน้ำ พรวนดินและใส่ปุ๋ยทุกวันนะ

เศรษฐี : เอ๊ะ ! มันกระถางของเจ้ากิดติสิหรือล่ะทำไมมันดินไม่กละ

กิดติสิหรือ : ข้าก็เพื่อรดน้ำใส่ปุ๋ยทุกวันแต่ก็ไม่มีวิชัยว่ามันจะโตขึ้นเลย

เศรษฐี : ฮ่า ! ฮ่า ! ฮ่า ! ข้าคิดว่าได้คนที่จะมาเป็นลูกเขยของข้าแล้วล่ะ

เศรษฐี : ข้าขอประกาศให้ทุกคนรับรู้ว่า กิดติสิหรือนี่แหละที่เหมาะสมที่จะมาเป็นบุตรเขยของข้า

ชายหนุ่มทั้งสี่ : เป็นไปได้อย่างไรกันนี้ ทำไมเศรษฐีถึงได้เลือกคนที่ไม่มีดอกไม้ในกระถาง พวกเราขอหึงแค้นของท่านเศรษฐีหน่อยสิ

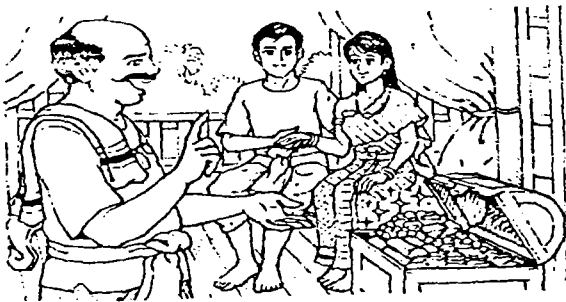
๑๐

เศรษฐี : "ไม่ต้องสงสัยหรอกพวกเจ้าทั้งสี่คนนะที่ข้าไม่เลือกพวกเจ้าก็
 เพราะว่า พวกเจ้านะ ขาดความซื่อสัตย์อย่างไรล่ะ เพราะว่า
 เมื่อก่อนตะวันนะ ข้าเขียนมาจากกระป๋องที่ลั่วทุกแถวนะสิ
 นี่โลหะหลักฐาน จะลองก็ยั่วดูไหมล่ะ
 ขาขหนูทั้งสี่ : ไร้ ! ไม่น่าเลย พวกเราไม่น่ามาเสียโอกาสเพราะขาดความ
 ซื่อสัตย์เลย

๑๑

เศรษฐี : นี่แหละโบราณเขาว่าไว้ "ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน"
 ศักดิ์สิทธิ์ : ข้าสัญญาว่าจะรักและซื่อสัตย์ต่อภรรยาของท่านเศรษฐี

๑๒

เศรษฐี : รักและซื่อสัตย์นะยังไม่พอหรอกนะ
 เจ้าต้องขยันทำมาหากินด้วย
 ศักดิ์สิทธิ์ : ข้ายินดีทำทุกอย่างให้สมกับที่ท่านไว้วางใจ
 เศรษฐี : ข้าคงหมดห่วงแล้วชอบใจเข้ามาภรรยาศักดิ์สิทธิ์ข้าขอมอบ
 ลูกสาวและทรัพย์สินสมบัติให้เจ้าดูแลแทนข้า

เพลงนาครแม่กต

ทำนอง เพลงโครม

คำร้อง พงศภา วุฒิวรรณ

โครม โครม โครม	ครุให้เวลาหนูสามนาทีก่อน
หาแม่กต ทั้งหมอนน้อยซี	ว่าในเพลงนี้มีแม่กตเท่าไร
พัฒนา ปราบณา อาทิตย ๐	อิริยาบถ ทศทิศ จิตตคติ
อิฐ มิตร ปรีท ทอดพระเนตร	เทศชาติ เพชร เด็จ เศษ สารท
บาท อธิยาชัย ฝรั่งเศษ สาเหตุ	พระพุทธร ปรางค์ มนุษย์
ก๊ำฯ สมบัติ นึกใจ	

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา (แม่กน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผิงอันธพาล

ลำดับที่ ๔
คาบที่ ๗-๘

ชุดิมา จิตรบุรณ เรื่อง
รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด : คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กน ที่ไม่ตรงมาตราคือคำที่สะกดด้วย ญ ฦ ร ล ห

จุดประสงค์การเรียนรู้ : เมื่ออ่านเรื่องผีอันตราย และทำกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

๑. สรุปใจความสำคัญของเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๒. อ่านออกเสียงคำมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
๓. เขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กนที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
๔. เขียนนิทานเล่มเล็กจากจินตนาการได้

อรอดลักษณะ : บรรยายเจตนาในการ

๑. เริ่มเรื่อง : ที่ต้นไม้ใหญ่ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
๒. รับปัญหา : ผีคำอหยาตมารร้ายและทำร้ายสัตว์อื่นเป็นประจำ
๓. ระบุเหตุเกิดปัญหา : สัตว์ทั้งหลายที่ได้รับความเดือดร้อนจึงหามาช่วยเหลือ
๔. แก้ปัญหา : นักผจญภัยทั้งสามได้ช่วยกันต่อสู้กับผีคำอหยาตมารร้ายจนสามารถช่วยสัตว์ป่าได้
๕. ปิดเรื่อง : สัตว์ทั้งหลายได้มีความสุขและสงบสุขต่อไป

คำนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นคำสะกดแทนได้หลายตัว ซึ่งเป็นจะต้องมีสื่อกลางให้ผู้เรียนเกิดความสนใจไปเรียนรู้ สื่อการเรียนดังกล่าวที่ออกแบบเรียนเล่มเล็กจึงวรรณกรรมที่สร้างจินตนาการแนวคิดของ รศ. หทัย ดันหยง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการเรียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เขียนจึงได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเรื่องผีอันตรายขึ้นมา เพื่อเป็นสื่อใช้สอนเรื่อง มาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตรา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สมัน มีจันทร์มา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรม จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

จุติมา จิตบุรณ์

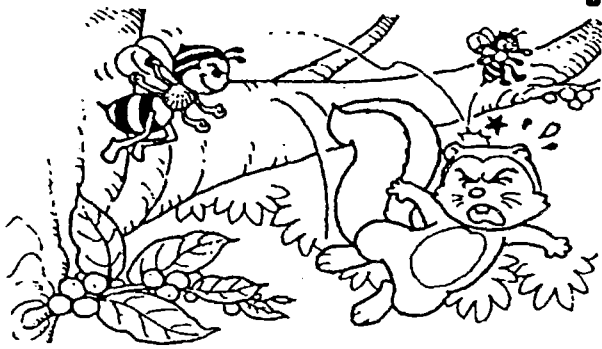
ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรมสำหรับครู

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนการสอนภายใต้พฤติกรรมการสอนคือแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรมดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรม
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องและตอบคำถามสรุปใจความสำคัญจากเรื่องผีอันตราย
 - ขั้นที่ ๓. นักเรียนวิเคราะห์หรือรื้อลักษณะและเขียนเรื่องเลียนแบบ
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนเขียนเรื่องเป็นรูปแบบของตนเอง
 - ขั้นที่ ๕. เสริมทักษะทางภาษา
๒. แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรมเป็นสื่อกลางของวิธีสอน ซึ่งจะใช้สื่อและดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง
๓. ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมวรรณกรรมเป็นแกนนำและสามารถใช้อื่นๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้เหมาะสมเหมาะสม

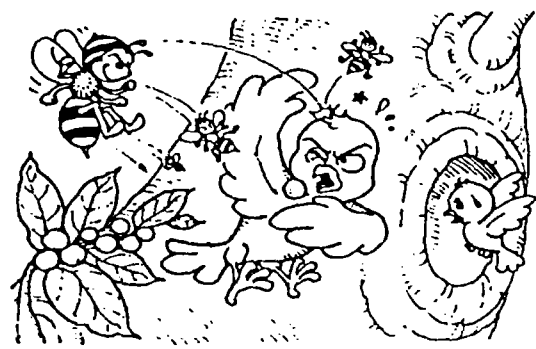
ต้นไม้ใหญ่ที่ร่มรื่นแผ่กิ่งโพสพ ออกดอกและผลดกตลอดปี เป็นที่อยู่อาศัยของนก หนู และกระรอก สัตว์ทั้งหลายอาศัยอยู่อย่างมีความสุข ต่อมาผีคำอหยาตมารร้ายซึ่งมีนิสัยเกลียดชังสัตว์ป่าได้มาทำร้ายที่ต้นไม้ใหญ่แห่งนี้ด้วย

ผึ้งคำ : นี่แน่ ! เจ้ากระรอกช่างเพเลิดเพลีนเสียจริงๆนะ

กระรอก : โอ๊ย ! เจ็บ ผึ้งคำนี้ช่างร้ายกาจเหลือเกิน

กระรอกร้องเสียงหลงและพ่นคูปลงที่พื้นดิน แต่ไม่เคยจับผลาบ หรือไปอยู่ที่อื่นเพราะคันไทรเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ และผลไทรมีรสหวาน

วันนี้ก็เช่นกัน เมื่อนกสองตัวกำลังจิกกินผลไทรอย่างเอร็ดอร่อยผึ้งคำก็ตรงเข้าไปให้เหล็กในต่อยนกทั้งสองจนต้องบินเข้าไปหลบในโพรงของกระรอก

ขณะที่หนูสองตัวกำลังจิกกินผลไทรอยู่นั้น ผึ้งคำบินขึ้นเข้าไปต่อยผลไทรหนูตกใจจนผลไทรร่วงหล่นจากมือ

กระรอก : เป็นอย่างไรบ้างละเจ้าหนู วันนี้ถูกผึ้งอันธพาลแกล้งอีกละซี

หนู : ไร้สิ ทุกวันนี้เราไม่มีความสุขเลย มีแต่ความกังวลใจจะทำอย่างไรกันดี

นก หนู และกระรอกจึงไปขอความช่วยเหลือจากสิงโตเจ้าป่า

สิงโต : พวกเจ้ามีเรื่องเดือดร้อนอะไรกันหรือ จึงมาหาเราที่นี่

กระรอก : ท่านเจ้าป่าพวกเราถูกผึ้งอันธพาลแกล้งได้วิบากเจ็บ

ประจำ ได้โปรดช่วยพวกเราด้วยเถอะ

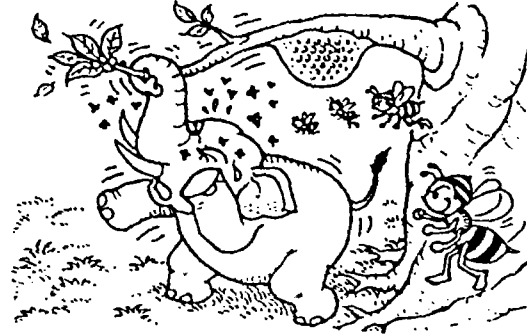
สิงโต : เอาละข้าจะลองช่วยพวกเจ้าดู พาข้าไปที่คันไทรเดี๋ยวนี้เลย

เมื่อมาถึงต้นไทรก็ส่งเสียงคำรามเพื่อให้ฝูงผึ้งตกใจบินหนีไป
แต่ผึ้งดำกลับหัวเราะเขาสิ่งใดที่ทำอะไรพวกมันไม่ได้

ผึ้งดำ : โฮ่เอ๊ย ! นึกว่าจะน่าสะกิดแค่ไหน

สิงโต : เอ๊ย ! เหนื่อยจริงๆ เห็นทีจะต้องไปตามพญาคชสารมาช่วย
อีกนครั้งแล้วละ

เมื่อพญาคชสารมาถึงต้นไทรก็ใช้วงโน้มกิ่งไม้ เพื่อที่จะดึงและ
เขย่งรังของผึ้งให้ร่วงจากต้นไทร แต่ผึ้งฝูงนั้นก็พากันบินไปตอมที่
ลูกคา หู และวงของพญาคชสารจนตกใจวิ่งหนีเตลิดเข้าป่าไป ฝูงผึ้งดำ
พากันส่งเสียงร้อง โฮโฮ ! โฮโฮ ! ช่างน่าสงสารจริงๆ

หนู : พวกเราหมดหวังที่จะปราบผึ้งอันธพาลแล้วละ

กระรอก : เอ๊ะ ! นั่นเจ้าวานรน้อยกำลังกินผลไทร เราทั้งสามน่าจะขอ
ความช่วยเหลือคุณะ

นก : วานรน้อยพวกเรากำลังเดือดร้อนเพราะถูกผึ้งดำแกล้งทุกวัน

วานร : ฉินจะลองพาไปขอร้องห่มที่ขอบกินน้ำผึ้งให้มากช่วยปราบ
ก็แล้วกัน

หมีขึ้นไปบนต้นไทรทอดรังผึ้งก็กลับลงมามีมือดังไปทิ้งของผึ้งดำ
หมีบ่นว่าหวานมากินอย่างเอร็ดอร่อยโดยไม่มีใครก่กตัวผึ้งผึ้งเลย แม้ว่ามันจะ
ส่งเสียงหึ่งๆรอบตัวหมี ฝูงผึ้งดำต่างพากันเศร้าใจและหมดหวังที่เห็นรัง
ของตนเองถูกทำลาย

๑๐

กระรอก : เห็นไหมผึ้งดำการทำตัวเป็นนักเลงอันธพาลทำให้คนอื่นเดือดร้อนนะผลกรรมก็เป็นเช่นนั้นแหละ

ผึ้งดำ : ฮือ ! ฮือ ! พวกเราไร้รสชาติของการสูญเสียแล้วละ

หนู : ส่วนฉันก็ไม่โกรธพวกเธอหรอก

ผึ้งดำ : ขอบใจพวกเธอมากนะ พวกฉันจะไม่ลืมบุญคุณเลขที่ ๖๖๖ ในครั้งนี้

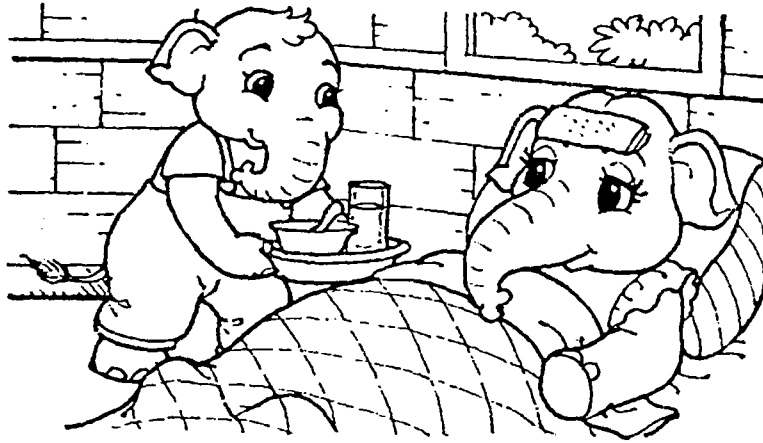

๑๑

ความตงบสุขได้กลับมาเยือนดินไพรอีกครั้ง ตัวทั้งหลายที่อาศัยอยู่บนดินไพรต่างก็มีความสุข เมื่อผึ้งดำเลิกเป็นอันธพาล

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม
ชุดตัวละครไม้ตรงมาตรา (แม่กบ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลูกกตัญญู

ลำดับที่ ๕

คาบที่ ๕ - ๑๐

ชุดิมา จิตรบุรณ์ เรื่อง

รุ่งโรจน์ แสงพันธ์ ภาพ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด : คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กบ ที่ไม่ตรงมาตราคือคำที่สะกดด้วย ป พ ภ ฝ

จุดประสงค์การเรียนรู้ : เมื่ออ่านเรื่องลูกกตัญญู และทำกิจกรรมการเรียนรู้ สอนแล้วแสดงพฤติกรรมดังนี้

๑. สรุปใจความสำคัญของเรื่องและแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่อ่านได้
 ๒. อ่านที่สะกดด้วยมาตราแม่กบที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
 ๓. เขียนสะกดคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กบที่ไม่ตรงมาตราได้ถูกต้อง
 ๔. เขียนนิทานเล่มเล็กจากจินตนาการได้
- ाराดลักษณะ : บรรยายเจริจินตนาการ
๑. เริ่มเรื่อง : ที่กระท่อมกลางป่ามีแม่ช้างกับลูกช้างอาศัยอยู่
 ๒. ช้างป่วยหนัก : แม่ช้างป่วยหนัก
 ๓. ช้เหตุเกิดปัญหา : ลูกช้างต้องไปหาที่มีสรรพคุณดี ทำอย่างมารักษาจึงจะหาย
 ๔. แก้หตุการณทั้งภาณหะ : แม่ช้างป่วยหนัก หมอเขาประจำป่าไปลูกช้างไปขอหาอย่างจาก อีราฟ กระต่าย กบ กวาง และถึงโคมารักษาจึงจะหายลูกช้างจึงออกไปหา มารักษาแม่จนหาย
 ๕. คคิดสอนใจ : ความกตัญญูเป็นถึงดีที่ควรทำ

คำนำ

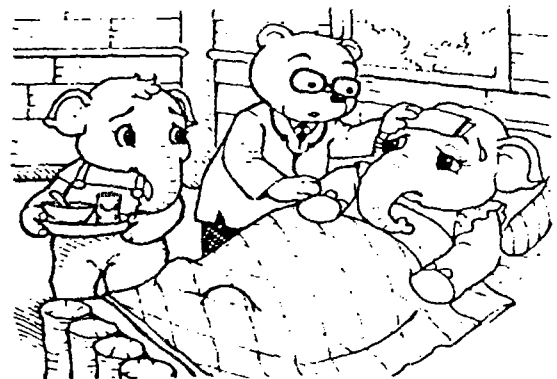
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดไม่ตรงมาตรา นั้น มีลักษณะที่ให้เป็นตัวสะกดแม่กบได้หลายตัว ซึ่งเป็นจะต้องมีสื่อกลางให้ผู้เรียนเกิดความสนใจได้เรียนรู้อีกการเรียนรู้ดังกล่าวก็คือแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมที่สร้างชิ้นความเนวคิดของ รศพหือ ต้นทอง จึงสามารถแก้ปัญหา การสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้เขียนจึงได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็ก เรื่องลูกกตัญญูขึ้นมาเพื่อเป็นสื่อใช้สอนเรื่อง มาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตรา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สนั่น มีจินตนาที่ได้อนุญาตให้คำแนะนำในการจัดทำแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

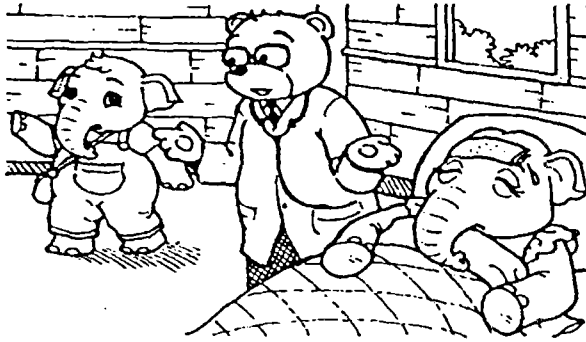
จุติมา จิรวุฒิ

ข้อเสนอแนะในการใช้ แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมอ่านหาจับคู่

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนการสอนภายใต้ทฤษฎีการสอนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องจากแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรม
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องและตอบคำถามสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. นักเรียนวิเคราะห์หรือรูดลักษณะและบทบาทสมมติ
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนเขียนเรื่องเป็นรูปแบบของตนเอง
 - ขั้นที่ ๕. เสร็จทักษะทางภาษา
๒. แบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเป็นสื่อกลางของผู้เรียน ซึ่งจะใช้สื่อและดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง
๓. ใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กกิจกรรมเป็นแกนนำและสามารถใส่สื่ออื่นๆ เช่นภาพเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้ความเหมาะสม

แม่ช้างป่วยหนัก ลูกช้างต้องคอยปรนนิบัติป้อนน้ำป้อนอาหารให้แม่ และตามหมีซึ่งเป็นหมอประจำป่ามาตรวจดูอาการ

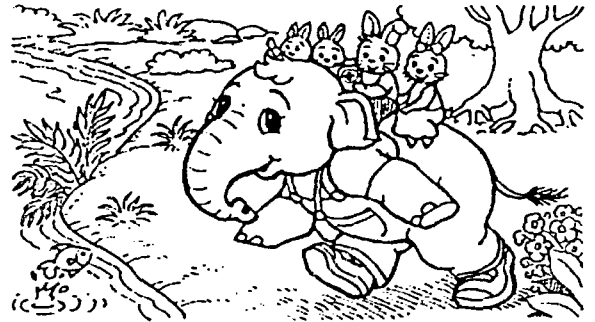
หมี : ยาน้ำออกจะให้แม่ช้างหายป่วย เจ้าของต้องไปหาหมอที่มีสรรพคุณดี
 ห้าขนานจาก อีราฟ กบ กวาง กระต่ายและสิงโตมารักษาจึงจะหาย
 ลูกช้าง : ฉันขอฝากแม่ไว้กับหมอจะได้ไหม ฉันจะออกไปหาขามา
 รักษาแม่
 หมี : ได้เลยเจ้าหนู ขอให้เจ้าประสบความสำเร็จในการหาหาดีนะ

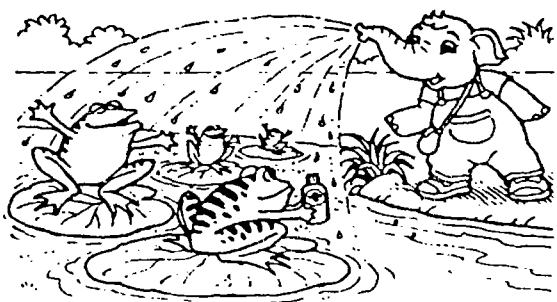
ลูกช้างเดินทางมาไกลแสนไกลและได้พบกับอีราฟที่กำลังหาขอดีไม้กิน
 ลูกช้าง : อีราฟผู้สูงส่งเจ้าขอขาคีจากท่านไปรักษาแม่ที่ป่วยหนัก
 อีราฟ : เจ้าจะไปเก็บขอดีไม้มาให้ฉันกินให้อิ่มก่อน ลูกช้าง จึงไปเก็บ
 ขอดีไม้อ่อนมาให้อีราฟลองดู
 อีราฟ : ชอบใจเจ้ามากนะ นี่คือน้ำจากน้ำตาของเจ้าจงเก็บรักษาไว้ให้ดี

ลูกช้างเดินทางต่อไปและได้พักเหนื่อยที่ข้างทางก็ได้พบกับกวางป่า
 ลูกช้าง : กวางป่าผู้สูงส่งเจ้ามาขอขาคีจากท่านไปรักษาแม่ที่ป่วยหนัก
 กวางป่า : ขาของเจ้าบาดเจ็บ เจ้าจะต้องดื่มข้าไปส่งที่กลางป่าก่อน
 ลูกช้างดื่มกวางป่าแล้วโดยคิดจนถึงกลางป่า โดยไม่เหน็ดเหนื่อย
 กวางป่า : นี่คือน้ำตาของเจ้าจงเก็บรักษาไว้ให้ดีนะ

ลูกช้างเดินทางต่อไปก็พบกับกระต่าย
 ลูกช้าง : กระต่ายผู้เอร็ด เจ้ามาขอขาคีจากท่านไปรักษาแม่ที่ป่วยหนัก
 กระต่าย : ข้ากำลังจะอพยพครอบครัวไปอยู่ที่สระน้ำกลางป่าช่วยพาพวกข้า
 ไปส่งที
 ลูกช้าง : เชิญขึ้นขี่หลังของข้าได้เลย
 กระต่าย : นี่คือน้ำตาที่บรรพบุรุษของข้าคิดค้นขึ้นมา จงเก็บรักษาให้ดีนะ

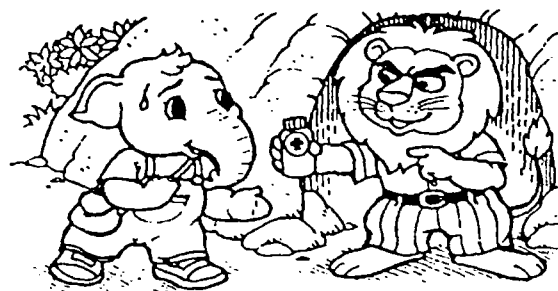

ขณะที่ลูกช้างกำลังดื่มน้ำจากสระน้ำ เจ้าคนแคระโคละโคละขึ้นมาจากใต้ใหลำ

ลูกช้าง : คบน้อยจำขำมาขอขาคีจากท่านไปปรึกษาแม่

คบ : พวกข้าร้อนเหลือเกินฝนไม่ตกเลยช่วยพ่นน้ำทำฝนให้พวกข้าที

ลูกช้างพ่นน้ำเป็นฝอยเหมือนสายฝนพวกคบกระโดดด้วยความดีใจและนอนขาคีจนานที่สี่ให้

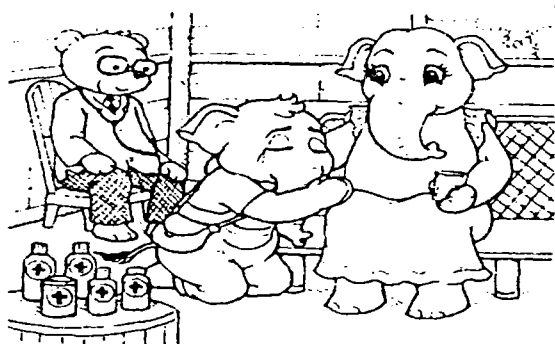
ลูกช้างเดินทางต่อไปโดยไม่ย่อหื้อ จนมาถึงดำสิงโต

ลูกช้าง : ท่านเจ้าป่าที่เคารพ ขำมาขอขาคีจากท่านไปปรึกษาแม่ที่ป้อมหนัก

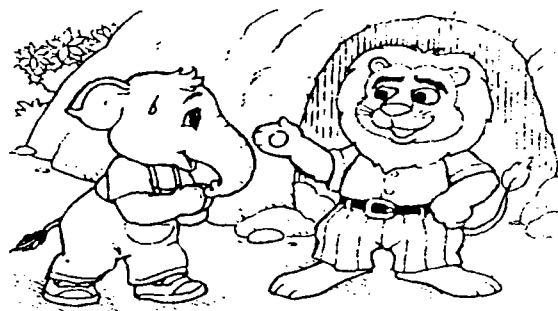
สิงโต : คอนนี้ข้าหิวเหลือเกิน ข้าขอกินเนื้อขำของเจ้าได้ไหม

ลูกช้าง : ข้าอินคิเพียงแต่ให้ข้าได้อาคีไปปรึกษาแม่ก่อนแล้วข้าจะกลับมาให้ท่านกิน

สิงโต : นี่คือนาคีประจำตระกูลของข้า ข้าจะรอสัญญาจากเจ้า

เมื่อได้ยารบหื้ออย่างถูกต้องจึงปรุงยาเครื่องสรรหื้อรักษา แม่ช้างหายป่วยทันที แม่ช้างดีใจแต่ลูกช้างน้ำคานองหน้ากราบลาแม่ไปให้สิงโตกิน

ลูกช้างกลับมาตามสัญญาเพื่อที่จะให้สิงโตกิน

สิงโต : เจ้าช้างน้อยชอคคคดียุๆ ข้าจะไม่กินเจ้าหรอกเพราะเจ้าเป็นเด็กเล็ก

ลูกช้าง : ขอบคุณท่านเจ้าป่ามาก ข้าขอลากลับไปปรนนิบัติแม่แล้ว

สิงโต : โชคดีนะเจ้าช้างน้อย

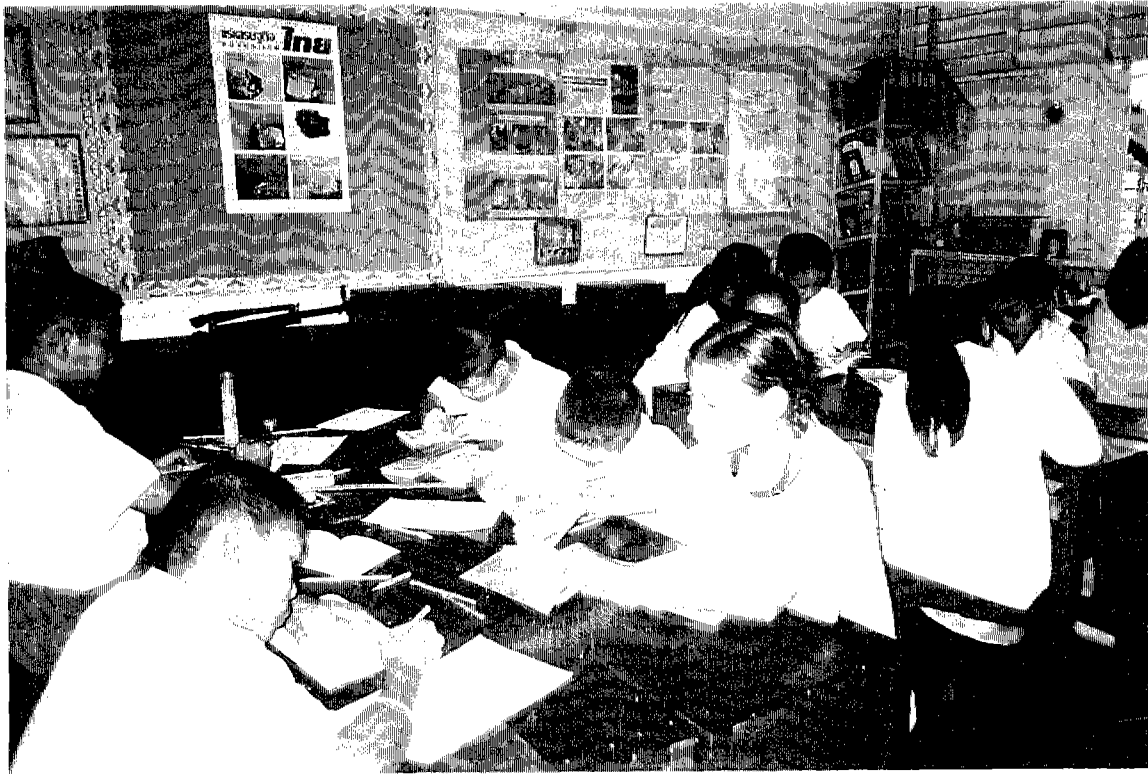
แม่ช้างและลูกช้างต่างก็ตั้งใจที่ได้กลับมาอยู่ด้วยกันอีกครั้ง
 แม่ช้าง : ลูกรักนี่แหละความสุขของเจ้าเป็นสิ่งประเสริฐที่เจ้าควรทำ
 ค่อยไปนะ
 ลูกช้าง : ครับแม่

ภาคผนวก ง

ประมวลภาพการทดลองของกลุ่มทดลอง

การทดลองแบบเดี่ยว และ แบบกลุ่มเล็ก

กลุ่มตัวอย่างกำลังอ่านแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ชุดตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

กลุ่มตัวอย่างกำลังแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง เศรษฐีเจ้าปัญญา กับ ลูกกตัญญู

กลุ่มตัวอย่างนำเสนอผลงาน แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมหลังการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่างนำเสนอผลงาน แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมหลังการเรียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	ชุตินา จิตรบุรณ์
เกิด	6 มีนาคม พุทธศักราช 2506
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	102 / 4 หมู่ 6 ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2527 - ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนวรรณวิทย์ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี วิชาเอกการประถมศึกษา
พ.ศ. 2548	กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิชาเอกการประถมศึกษา